

Dansk Energis tariferingsmodel 3.0

Udskriftsdato: 30.1.2025 11:54

Sagsnr.: 21/01039

Afgørelsesdato: 25.3.2022

Resume

Forsyningstilsynets tilkendegivelse vedr. Dansk Energis tariferingsmodel 3.0.

DANSK ENERGIS TARIFERINGSMODEL 3.0

RESUMÉ

Dansk Energi har udarbejdet og til Forsyningstilsynet anmeldt en ny branchevejledning for tarifiering af kunder tilsluttet distributionsnettet, herefter kaldet Tarifmodel 3.0, med tilhørende principnotat, som beskriver tarifieringsmodellen og de bagvedliggende begrundelser herfor, samt tre bilag, der uddyber tarifieringsmodellen for så vidt angår omkostningskategorier og priselementer, metode for tidsdifferentiering af tariffer samt effektbetaling. Branchevejledningen beskriver principper og metoder for beregning af tariffer, effektbetaling og abonnemeter. Den nye branchevejledning for tarifiering træder i stedet for den hidtidige branchevejledning kaldet Tarifmodel 2.0.

Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger (branchevejledninger) f.eks. om priser for anvendelse af distributionsnettet. Forsyningstilsynet fører tilsyn med disse vejledninger. Vejledningerne godkendes dog ikke af Forsyningstilsynet, men tages alene til efterretning. Energistilsynet tog den 23. juni 2015 den hidtidige tarifieringsmodel (Tarifmodel 2.0) til efterretning.

Tarifmodel 3.0 er Dansk Energis anbefaling til netvirksomhederne. Det er ikke et krav, at den enkelte netvirksomheder følger Tarifmodel 3.0, ligesom anvendelse af Tarifmodel 3.0 ikke erstatter netvirksomhedernes egen beregning af tarifferne på baggrund af tarifieringsmetoder. Netvirksomhedernes metoder for tarifiering skal fortsat anmeldes til og godkendes af Forsyningstilsynet, før de må anvendes af netvirksomhederne.

Tarifmodel 3.0 er en videreudvikling af Tarifmodel 2.0, der videreføres for så vidt angår de centrale tarifieringsprincipper, herunder at der sker en uændret tarifiering af egenproducenter og producenter, ligesom det såkaldte vandfaldsprincip og inddelingen i køberkategorier bevares. De væsentligste ændringer i forhold til Tarifmodel 2.0 er, at Tarifmodel 3.0 gør tidsdifferentiering af kWh-forbrugstariffen til standard og videreudvikler denne. Derudover indføres effektbetaling for kunder tilsluttet de højeste spændingsniveauer. Endelig foretages en generel opdatering af abonnemeterne som følge af ny lovgivning, blandt andet som følge af, at energispæredningen er ophørt, og at de såkaldte skabelonkunder er afskaffet ved udgangen af 2020.

Kriterierne i elforsyningslovens § 73, stk. 1, giver en bred metodefrihed for netvirksomhederne for tariffastsættelse. En tarifieringsmetode udelukker ikke

nødvendigvis en anden metode, forudsat at metoderne opfylder kriterierne i elforsyningslovens § 73, stk. 1, og elformarkedsforordningens artikel 18. Det vil derfor kunne forekomme, at flere forskellige tariferingsmetoder vil kunne være i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73, stk. 1, og elformarkedsforordningens artikel 18.

Forsyningstilsynet har gennemgået Dansk Energis branchevejledning Tarifmodel 3.0 og vurderer, at netvirksomhedernes korrekte anvendelse af Tarifmodel 3.0 som udgangspunkt vil føre til tariffer, der er forenelige med kravene om tarifiering i elforsyningsloven og elformarkedsforordningens artikel 18. Forsyningstilsynet tager derfor Tarifmodel 3.0 til efterretning, dog kun for en periode frem til udgangen af 2027, ligesom den del af tariferingsmodellen, der angår rådighedstarifiering og rådighedsbetaling for egenproducenter, kun tages til efterretning for en periode frem til udgangen af 2023, jf. elforsyningslovens § 73 b.

Forsyningstilsynet vil derfor tidsbegrænse godkendelser af netvirksomheders metoder for tarifiering, der følger Tarifmodel 3.0, i overensstemmelse med ovennævnte perioder frem til henholdsvis udgangen af 2027 og 2023.

TILKENDEGIVELSE

Forsyningstilsynet tager Dansk Energis branchevejledning "Tarifmodel 3.0" med tilhørende principnotat og bilagene 1-3 til efterretning, dog alene for en periode frem til udgangen af 2027, jf. elforsyningslovens § 73 b, idet Forsyningstilsynet vurderer, at netvirksomhedernes korrekte anvendelse af branchevejledningen vil føre til fastsættelse af tariffer (priser), der er i overensstemmelse med elforsyningslovens og elformarkedsforordningens regler om prisfastsættelse. For den del af branchevejledningen, der angår rådighedstarif og rådighedsbetaling, tages dette ligeledes til efterretning, men dog alene i en periode frem til udgangen af 2023.

Dansk Energi opfordres til at anmelde en ny metode vedrørende den del af Tarifmodel 3.0, som vedrører rådighedstarifiering og rådighedsbetaling inden udgangen af september 2022, således, at en ny branchevejledning vedrørende rådighedstarifiering og rådighedsbetaling for egenproducenter kan træde i kraft fra 2024 og frem.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets tilkendegivelse fremgår nedenfor.

SAGSFREMSTILLING

Dansk Energi har den 8. oktober 2020 til Forsyningstilsynet anmeldt Tarifmodel 3.0, med tilhørende principnotat, som beskriver tariferingsmetoden og de bagvedliggende begrundelser herfor, samt bilagene 1-3. Dansk Energi har efterfølgende nogle gange og nu senest den 27. januar 2022 anmeldt en opdateret version af Tarifmodel 3.0. Den efterfølgende og seneste opdatering udgør herefter Tarifmodel 3.0, der vedlægges som **bilag 1**, hvortil der henvises.

Anmeldelsen af Tarifmodel 3.0 til Forsyningstilsynet sker efter elforsyningslovens § 73 b, hvorefter Forsyningstilsynet fører tilsyn med branchevejledninger.

Dansk Energi oplyser i anmeldelsen til Forsyningstilsynet, at Tarifmodel 3.0 er udviklet i en proces med interessentinddragelse og i koordination med Energinet.

Endvidere oplyser Dansk Energi, at man fremover forventer at opdatere tariferingsmodellen med et fast interval på fem år. Dansk Energi henviser som begrundelse herfor, at der sker en kraftig udvikling i energisystemet i disse år, og for på den måde at sikre, at tarifieringen til enhver tid er tidssvarende.

Tarifmodel 3.0 angår:

- dels tarifiering af *forbrugskunder* med forbrugstarif, abonnement og effektbetaling,
- dels tarifiering af *egenproducenter* med forbrugstarif, rådighedsbetaling (egenproducenter, der ikke har produktionsmåling) og rådighedstarif (egenproducenter, der har produktionsmåling), abonnement og evt. abonnement for produktionsmåler samt effektpris, samt
- dels tarifiering af *producenter* med abonnement samt evt. abonnement for producenter, der har betalt måleren pr. regning.

Forbrugskunder er elkunder, det vil sige en fysisk eller en juridisk person, der råder over et aftagenummer. Egenproducenter er kunder, som er 100 pct. samme juridiske enhed eller person som den, der producerer elektricitet eller varme og elektricitet med henblik på helt eller delvis at dække eget energiforbrug og som er tilsluttet eldistributionsnettet i den samme installation. Producenter er kunder, der leverer elektricitet gennem eldistributionsnettet – dog ikke en egenproducent.

Tarifmodel 3.0 angår prisfastsættelsen af det meste af netvirksomhedernes indtægtsgrundlag. Herudover opkræver netvirksomhederne for eksempel tilslutningsbidrag og standardgebyrer, som Dansk Energi tidligere har udarbejdet branchevejledninger om, som fortsat er gældende, og som Forsyningstilsynet tidligere har ført tilsyn med.

Den nye branchevejledning Tarifmodel 3.0 træder i stedet for den eksisterende branchevejledning kaldet Tarifmodel 2.0.

De væsentligste ændringer i Tarifmodel 3.0 i forhold til Tarifmodel 2.0 er følgende:

- Tidsdifferentiering af kWh-tariffen videreudvikles og gøres til standard.
- Der indføres en effektbetaling for kunder tilsluttet de højeste spændingsniveauer (B-høj, A-lav og A-høj).
- Der foretages en generel opdatering abonnementerne som følge af ny lovgivning, blandt andet, at energispareordningen er ophørt og, at skabelonkunder er afskaffet ved udgangen af 2020.

Øvrige elementer i Tarifmodel 2.0 videreføres i det væsentlige i Tarifmodel 3.0.

Nedenfor omtales de væsentligste ændringer nærmere.

Tidsdifferentiering

Den første væsentlige ændring er tidsdifferentiering. Tidsdifferentiering bliver af Dansk Energi defineret som et princip, hvor forbrugstariffen pr. kWh varierer hen over døgnet og året ved timeinddelinger, der er kendt på forhånd. Tidsdifferentieringen reflekterer belastningen i elnettet og bygger på princippet om, at den, der belaster nettet, skal betale herfor. Om baggrunden for indførelse af tidsdifferentiering som standardtarifering, anfører Dansk Energi følgende:

"Baggrunden for tidsdifferentieringen i Tarifmodel 3.0 er, at belastningen i eldistributionsnettet driver kapacitetsbehovet og dermed hovedparten af kapitalomkostningerne. For langt de fleste kunder, særligt lavspændingskunderne, er det energiforbruget, de har samtidigt med andre lavspændingskunder, der driver kapacitetsbehovet i nettet. Sagt på en anden måde er det typisk ikke det forhold, at den enkelte kunde bruger nettet, der giver anledning til netudbygning, men det forhold, at rigtig mange kunder bruger nettet samtidigt på bestemte tidspunkter.

Tidsdifferentiering gøres derfor i tarifmodel 3.0 til standard, og priserne er mere differentierede end i tarifmodel 2.0. Prissignalet i de dimensionerende timer gøres stærkere, og tariffen sænkes kraftigt i timer, hvor nettet har rigelig plads til forbrug."

I principnotatet, side 24, har Dansk Energi defineret tidsdifferentiering og har anført følgende:

"kWh-tariffer er hovedelementet i netselskabernes tarifstruktur. I Tarifmodel 3.0 er tidsdifferentiering af de variable kWh-tariffer udgangspunktet for alle kundekategorier. Formålet er, at tarifferne skal skabe de rette incitamenter for kunden til at reducere eller flytte forbruget på bestemte tidspunkter på året eller døgnet. Prissignalerne skal afspejle, at det netop er summen af mange kunders forbrug i de mest belastede timer, der afgør elnettets behov for kapacitet og dermed nettets omkostninger.

Prisdifferentieringen bevirker, at tarifferne i perioder med størst belastning (spidslast) er høje, mens tarifferne er lavere i perioder med mindre belastning i elnettet. Netselskabets samlede provenu fra en given kundekategori er i udgangspunktet uændret. Tidsdifferentieringen har altså ikke til formål at opkræve et større provenu, men at lade det forbrug, der er dimensionerende for el-nettet, bidrage til omkostningerne hertil, mens andre timer med lav belastning af nettet prissættes billigere.

De anvendte lastzoner er fastlagt af Dansk Energi på baggrund af den generelle belastningsgrad i elnettet og afspejler således forskellene i, hvordan det danske elnet i gennemsnit belastes hen over døgnet og året. Den sæson- og tidsprofil, der er anvendt for tidsdifferentieringen, følger standardkurver udarbejdet af Dansk Energi, der gengiver den landsgennemsnitlige belastningsfordeling for de specifikke kundekategorier.

Det er erfaringen i forbindelse med interessentinddragelsesfasen, at kunderne gerne vil indrette forbruget, hvis de har mulighed for det. De begyndende erfaringer med tidsdifferentierede tariffer i Danmark er også positive. Dette har ført til, at modellen kan have en relativt stor prisforskel på forbrug i spidsbelastede timer og lavt belastede timer. Her er det i øvrigt forventningen, at det eksisterende forbrug ikke er så følsomt overfor tidstariffer, men nyt forbrug fra elbiler mv. vil være anderledes fleksibelt."

Dansk Energi har i Bilag 2 til tarifmodellen foretaget en nærmere beskrivelse af datagrundlaget samt den anvendte metode for tidsdifferentiering af tarifferne i tarifmodellen.

Tidsdifferentieringen opererer med forskellige spidsbelastningsperioder alt efter hvilken kundekategori, der er tale om. Således vil der for C-kunder gælde en spidslastperiode fra kl. 17.00 til 21.00, hvorimod at det for højspændingskunder (A- og B høj niveau) vil

gælde en spidslastperiode fra kl. 06-21. Spidslastperioden er den samme for både sommer og vinter for så vidt angår C-kunder, hvorimod der for højspændingskunder sondres mellem sommer (hverdage) og vinter (hverdage), således at der vil gælde en højlastperiode om sommeren og en spidslastperiode om vinteren. I forhold til Tarifmodel 2.0 forlænges spidslasten i Tarifmodel 3.0 med én time både for C-kunder og A/B-kunder. Dansk Energi begrundet den forlængede spidsbelastning (også benævnt kogespidsen) med, at det er en funktion af det aktuelle forventede belastningsbillede.

Effektbetaling

Effektbetaling udgør den anden væsentlige ændring og er en fast årlig betaling pr. installation for højspændingskunderne (B-høj, A-lav og A-høj). Effektbetaling afspejler hvor meget effekt, som kunden i praksis råder over. Om baggrunden for at indføre en effektbetaling, anfører Dansk Energi, at højspændingskunder som gruppe typisk har en langt fladere forbrugskurve end lavspændingstilsluttede kunder, og at effektbetaling herved er en mere præcis betaling, idet den afspejler og differentierer højspændingskundernes faktiske effekttræk. Endvidere anfører Dansk Energi, at "[...] selvom kunden har betalt for et givent leveringsomfang fysisk, er det ikke sikkert, at kunden altid i praksis ønsker dette fuldt benyttet => løsning i form af en gradueret og mindre effektbetaling for mindre effekttræk"

I principnotatet har Dansk Energi defineret effektbetaling og har anført følgende:

Side 11: "Effektbetalingen finder anvendelse for de kunder, der særligt vurderes også at påvirke nettet ved deres individuelle effektbehov. Det betyder, at det for højspændingstilsluttede kunder er nødvendigt med en fast betaling knyttet op på effektbehovet, for at sikre at tarifieringen bliver omkostningsægte. Der er en direkte sammenhæng mellem størrelsen på effektprisen og en tilsvarende reduktion i den variable tarif for den relevante kundekategori. Kundekategorier, der får effektbetaling, får en lavere løbende variabel tarif, fordi det i mindre grad er energiforbruget, der driver effektbehov her. Da effektbetaling er et helt nyt prislelement for de danske kunder, er niveauet jævnt afsnit 5.4 fastlagt konservativt og forventes at blive genbesøgt efter fem år."

Side 26: "De kunder, der er tilsluttet højere spændingsniveauer, vil typisk være så store, at der er elnet bygget helt eller delvist til deres specifikke behov. En ren kWh-betaling vil derfor ikke retvisende afspejle elnettets omkostninger til at forsyne disse kunder og deres effektbehov. Derfor betaler B-høj, A-lav og A-høj-kunder i Tarifmodel 3.0 en fast effektbetaling, der afspejler den faste omkostning ved den effekt, disse kunder i praksis råder over. Dette vil modsvares af en tilsvarende lavere, tidsdifferentieret kWh-tarif for selvsamme kunder."

Effektbetalingen har karakter af en semi-fast betaling gradueret efter, hvor meget effekt, kunden i praksis råder over. Den kan kun reduceres ved, at kunden reducerer sit effektbehov (og investeringsbehovet dermed på sigt reduceres). Effektbetalingen ligger fast i et kalenderår ad gangen baseret på kundens effekttræk det foregående år."

Side 31: "Effektbetalingen beregnes ud fra en pris på effekt og kundens effekttræk. Ved opgørelse af effekttræk anvendes måledata for en årsperiode ad gangen, gående fra 1. august ét år til 1. august det følgende år. Disse data bestemmer den effektbetaling kunden skal have fra 1. januar"

Dansk Energi har i Bilag 3 til tarifmodellen foretaget en nærmere gennemgang af modellen for effektbetaling.

Generel opdatering af abonnemeter

Herudover har Dansk Energi som følge af en række ændringer i lovgivningen (energispareordningens ophør og indførelse af flexafregning ved hjælp af fjernaflæste tilmålere) foretaget en generel opdatering i forhold til abonnemeterne, hvilket blandt andet betyder, at skabelonafregning og betaling til energispareordningen bliver afskaffet samt en præcisering af vindmølleabonnementet til producentabonnementet mv.

I en mail af den 20. maj 2021 har Dansk Energi uddybet den generelle opdatering af abonnemeterne og har anført følgende:

"Ændringerne i abonnementet vedrører følgende:

- 1. Ophør af sondringen mellem skabelonafregning, timeafregning mv.*
- 2. Allokering af forrentning af målerparken til abonnementet*
- 3. Konsolidering af abonnemeter, hvor der ikke indregnes omkostninger til måleren*
- 4. Energispareordningens ophør og deraf følgende ophør bl.a. i sondringen mellem producenter og forbrugers abonnemeter*

1. Tarifmodel 2.0 har indeholdt en mulighed for at beregne forskellige abonnemeter til skabelon- og timeafregnede kunder. Dog ingen eksplicite abonnemeter til flexafregnede kunder. Skabelonafregnede kunder er udgået som gruppe, og disse kunder vil være overgået til flexafregning. Der vil ikke længere skeles til forskellige afregningsgrupper, og modellen har derfor enhedsabonnemeter som både bruges for flexafregnede og timeafregnede kunder i alle kundekategorier. Forsyningstilsynet tog princippet om enhedsabonnement til efterretning i april 2020, og det er indarbejdet i modellen. <https://forsyningstilsynet.dk/media/7387/tilkendegivelse-om-ensretning-af-abonnementsbetaling-for-henholdsvis-c-kunder-og-b-lavkunder.pdf>

2. Omkostninger knyttet til måleren opkræves over kundens abonnement i tarifmodel 2.0 og 3.0. Tarifmodel 3.0 har på dette punkt præciseret at dette omfatter forrentning af målerens værdi.

3. Efter Nettilslutningsbekendtgørelsen, BEK 743 af 30/05/2020, og tidligere udgaver heraf, har visse produktionsanlæg betalt måleren pr. regning – historisk solceller og vindmøller over visse kapacitetsgrænser. Da måleren for disse kunder er betalt, skal den ikke indgå i abonnementet. Abonnemeterne uden bidrag til målere har af historiske årsager været betegnet "Vindmølleabonnement", hvor betegnelsen nu er præciseret til at være fx "Producentabonnement uden bidrag til måler", hvorom der i bilag 1 noteres "Producentabonnemeter uden bidrag til måler finder anvendelse for alle de produktionsanlæg, hvor kunden afholder måleromkostninger per regning. Dette er eksempelvis tilfældet for alle de anlæg, der er omfattet af den til enhver tid gældende nettilslutningsbekendtgørelse, samt for egenproducenter for hvem der over abonnementet ikke bidrager til måleromkostninger for så vidt angår produktionsmåler".

4. Med Energispareordningens opgør, er de relevante abonnemeter korrigeret, så der ikke længere opkræves et provenu herfor. Det betyder endvidere, at der som udgangspunkt ikke længere er behov for at sondre mellem forbrugsabonnemeter og producentabonnemeter."

Øvrige elementer i tarifmodellen

For så vidt angår øvrige elementer i Tarifmodel 3.0, der i det væsentlige er en videreførelse af Tarifmodel 2.0, samt for en overordnet beskrivelse af tariferingsmodellen og dens metodik henvises til Energitilsynets tilkendegivelse af den 23. juni 2015 om Dansk Energis Tarifmodel 2.0, der vedlægges som **Bilag 2**.

En række interessenter har under høringen over Tarifmodel 3.0 fremkommet med bemærkninger til det såkaldte "vandfaldsprincip", jf. nedenfor. Vandfaldsprincippet indebærer, at kunder, der er tilsluttet i distributionsnettet på lavereliggende

spændingsniveauer, bidrager til at betale netvirksomhedens omkostninger til de højere liggende spændingsniveauer, dvs. at kunder på lavereliggende spændingsniveauer – alt andet lige - betaler højere tariffer end kunder, der er tilsluttet på højereliggende spændingsniveauer. Vandfaldsprincippet er beskrevet nærmere i principnotatet til Tarifmodel 3.0, side 11 ff., samt i Energitilsynets tilkendegivelse af 23. juli 2015, side 6 f.

HØRING

Høring over den anmeldte Tarifmodel 3.0

Forsyningstilsynet har i perioden fra den 16. februar 2021 til den 8. marts 2021 haft den anmeldte Tarifmodel 3.0 i offentlig høring på Forsyningstilsynets hjemmeside, hvor alle interesserede har haft mulighed for at komme med bemærkninger til den anmeldte branchevejledning, samt ved direkte henvendelse til en række interessenter med henblik på at modtage bemærkninger og synspunkter til brug for Forsyningstilsynets videre arbejde med tilsynet med branchevejledningen.

Better Energy Management A/S, Dansk Fjernvarme, Danske Energiforbrugere (DENFO), Forbrugerrådet Tænk, Ørsted Bioenergy & Thermal Power A/S, Flow Elnet A/S, EC POWER A/S, BL - Danmarks Almene Boliger, Middelgrundens Vindmøllelaug, Bærebo og Bjarne Olsen (privatperson) har afgivet høringssvar til Tarifmodel 3.0. Høringssvarene vedlægges som **Bilag 3**.

Der har efter anmodning fra Dansk Fjernvarme i høringsperioden endvidere været afholdt et møde med Dansk Fjernvarme, hvor Dansk Fjernvarme fik lejlighed til at uddybe sit høringssvar.

Hovedparten af de indkomne høringssvar har efterfølgende været forelagt for Dansk Energi til udtalelse. Dansk Energi har herefter kommet med bemærkninger til høringssvarene. Dansk Energis bemærkninger til høringssvarene vedlægges som **Bilag 4**, hvortil der henvises.

Der har efterfølgende været afholdt møde med Dansk Energi, hvor Dansk Energi fik lejlighed til at uddybe sine bemærkninger til høringssvarene.

De indkomne høringssvar angår overvejende de dele af Tarifmodel 3.0, som vedrører tidsdifferentiering, effektbetaling samt vandfaldsprincippet.

På baggrund af Forsyningstilsynets beslutning, om at tidsbegrænse tilkendegivelsen (rådighedsbetaling/rådighedstarifiering for egenproducenter til udgangen af 2023 og den øvrige del af tilkendegivelsen frem til udgangen af 2027), er Dansk Energi i den forbindelse blevet hørt over dette. Dansk Energi har hertil bemærket at, de er enige i tidsbegrænsningen for så vidt angår rådighedstariffen for egenproducenter, men stiller sig derimod uforstående over for tidsbegrænsningen af rådighedsbetalingen. Om dette anfører Dansk Energi følgende:

"Vi kan imidlertid ikke se det hensigtsmæssige i, at Forsyningstilsynet vælger også at tidsbegrænse afgørelsen for de egenproducenter med anlæg over 50 kW, som fortsat er produktionsmål. Det overrasker os også, at tidsbegrænsningen omfatter de mindre

egenproducenter, der ikke tidligere har været produktionsmålt, herunder villakunderne med solceller.

Vi vil foreslå, at rådighedstariferingen af de kunder, som fortsat er produktionsmålt, også kan finde anvendelse i den fulde 5-årige periode frem til og med 2027. Dette priselement er fortsat omkostningsægte, og disse kunders vilkår er upåvirkede af, at der er andre kunder, som ikke længere produktionsmåles. Dette ville også være i overensstemmelse med, at tilsynet i afgørelsesafkastet lægger vægt på, at det er de kunder, der ikke længere er produktionsmålte, hvor der kan være en udfordring med omkostningsægtheden i deres tarifering.”

Det er Forsyningstilsynets vurdering, at det ikke kan udelukkes, at en eventuel kommende ændret metode for rådighedstarifering af egenproducenter, som har anlæg på henholdsvis 11 og 23 kW, kan have indflydelse på rådighedstariferingen af egenproducenter med anlæg over 50 kW, herunder også metoden for rådighedsbetaling af egenproducenter. Af denne grund mener Forsyningstilsynet, at tidsbegrænsningen skal opretholdes, idet det på tidspunktet for anmeldelsen af den nye metode for rådighedstarifering og/eller rådighedsbetaling af egenproducenter med anlæg på 11 og 23 kW, skal genovervejes, om tariferingen af egenproducenter med anlæg over 50 kW fortsat er i overensstemmelse med kriterierne i elforsyningsloven og artikel 18.

Tidsdifferentiering

Flere høringsvar forholder sig kritiske over for tidsdifferentiering af kWh-tariffen. Det anføres blandt andet, at en tidsdifferentiering af tariffen, hvor der er forskel i spidslastperioden mellem kundekategorierne, vil medføre en diskrimination mellem kunder på højere spændingsniveauer, der har længere spidslastperioder, og kunder på lavere spændingsniveauer, der har kortere spidslastperioder.

Det anføres endvidere, at der findes andre muligheder end tidsdifferentiering til at regulere kundernes forbrugsmønstre og derved få en optimal udnyttelse af den eksisterende kapacitet i nettet og begrænse investeringerne i nettet mest muligt.

Et høringsvar forholder sig dog positivt over for tidsdifferentieringen. Her anerkender man, at der er behov for den fleksibilitet i elnettet, som tidsdifferentiering medfører.

Effektbetaling

Flere høringsvar forholder sig kritiske over for effektbetaling. Der anføres, at effektbetaling udgør en negativ forskelsbehandling i forhold til kunder på C-niveau (kunder på laveste spændingsniveau), der ikke bliver pålagt effektbetaling på trods af, at kunderne på C-niveau samlet set som gruppe også har et stort effektbehov.

Desuden anføres det, at Tarifmodel 3.0 opretholder en uændret tarifering af egenproducenter og producenter med en rådighedsbetaling til trods for, at disse kunder nu også skal betale effektbetaling. Endelig anføres det, at kunderne allerede i form af tilslutningsbidrag har betalt for den effekt, som kunderne nu skal betale effektbetaling for - det vil sige dobbeltbetaling.

Et høringsvar forholder sig dog positivt over for effektbetalingen, idet det anføres, at en effektbetaling for højspændingskunder vil være med til at gøre tariferingen mere omkostningsægte i forhold til sådanne kunders belastning af elnettet.

Vandfaldsprincippet

Flere høringsvar forholder sig kritiske over for vandfaldsprincippet, hvorefter en del af den variable tarif ikke alene betales af kunder på det givne spændingsniveau, men også af kunderne på de underliggende spændingsniveauer. For eksempel at C-kunder, der er tilsluttet på 0,4 kV-nettet, også bidrager til omkostningerne på de højere spændingsniveauer. Det anføres, at vandfaldsprincippet er forældet i forhold til, at der i dag kan være betydelig elproduktion på lavere spændingsniveauer, som transporteres op gennem distributionsnettets lavere spændingsniveauer og forbruges på højere spændingsniveauer uden, at kunderne på disse højere spændingsniveauer bidrager til netvirksomhedens omkostninger ved nettet på det lavere spændingsniveau. Vandfaldsprincippet hviler således på en typeforudsætning om, at elektriciteten transporteres fra transmissionsniveau og ned gennem spændingsniveauerne i distributionsnettet til de forskellige underliggende køberkategorier. Denne typeforudsætning gør sig ifølge det anførte i dag ikke længere gældende. Det anføres, at distributionsnettet i dag er kendetegnet af en stigende decentral elproduktion på lavere spændingsniveauer i distributionsnettet, der sendes op ad i distributionsnettet. Derfor bør det ifølge det anførte igangsættes et arbejde med at nytænke omkostningsfordelingen spændingsniveauerne imellem.

Forsyningstilsynet har i det væsentlige adresseret de indkomne høringsvar nedenfor i afsnittet "Forsyningstilsynets begrundelse for tilkendegivelsen".

Høring over udkast til tilkendegivelse af Tarifmodel 3.0

Forsyningstilsynet har i perioden fra den 23. november 2021 til den 6. december 2021 haft udkast til tilkendegivelse over Tarifmodel 3.0 i offentlig høring på Forsyningstilsynets hjemmeside, hvor alle interesserede har haft mulighed for at komme med bemærkninger til udkast til tilkendegivelsen, samt ved direkte henvendelse til en række interessenter med henblik på at modtage bemærkninger og synspunkter til brug for Forsyningstilsynets videre arbejde med tilsynet med branchevejledningen.

Dansk Fjernvarme, Better Energy Management A/S, Eurowind Energy, Wind Denmark, EC Power A/S, Dansk Solkraft, European Energy, Dansk Industri, Brintbranchen, BL – Danmarks Almene Boliger, Dansk Industri, Middelgrundens Vindmøllelaug og Bærebo samt Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. og privatperson Bjarne Olsen har afgivet høringsvar til Forsyningstilsynets udkast til tilkendegivelse over Tarifmodel 3.0. Høringsvarene vedlægges som **Bilag 5**.

Hovedparten af de indkomne høringsvar har efterfølgende været forelagt for Dansk Energi til udtalelse. Dansk Energi er herefter kommet med bemærkninger til høringsvarene. Dansk Energis bemærkninger til høringsvarene vedlægges som **Bilag 6**, hvortil der henvises.

De indkomne høringsvar angår overvejende de samme høringpunkter, som fremkom under høringen af selve anmeldelsen af Tarifmodel 3.0, hvorfor der kort henvises til det skrevne straks ovenfor i forhold til tidsdifferentiering, effektbetaling og vandfaldsprincippet samt Forsyningstilsynets i forvejen adresserede af disse høringpunkter under afsnittet "Forsyningstilsynets begrundelse for tilkendegivelsen".

I forbindelse med høringen over udkast til tilkendegivelse har en række interessenter (EuroWind Energy, Brintbranchen, Better Energy Management A/S, EC Power og European) som noget nyt anført, at der ikke synes at være den nødvendige hjemmel til fortsat måling af egenproducenter ved udfasningen af PSO-ordningen.

Forsyningstilsynet har i forhold til dette valgt at adressere det nærmere nedenfor i afsnittet "Forsyningstilsynets begrundelse for tilkendegivelse".

Landbrug og Fødevarer har i sit høringssvar påpeget at definitionen af egenproducenter i Tarifmodel 3.0, er blevet ændret i det seneste VE-direktiv. Dansk Energi har i overensstemmelse hermed på den baggrund anmeldt en opdateret version af Tarifmodel 3.0, hvor den gældende definition af egenproducenter anvendes.

RETSGRUNDLAG

I det følgende gennemgås de bestemmelser i lovgivningen, der har betydning og relevans for Forsyningstilsynets tilsyn med anmeldte branchevejledning Tarifmodel 3.0.

Forsyningstilsynets tilsyn med branchevejledninger

Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger. En standardiseret vejledning er brancheorganisationens anbefaling til retningslinjer på et givent område. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger (branchevejledninger), jf. § 73 b, stk. 1, i Lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021, som senest ændret ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 (herefter benævnt elforsyningsloven), der er sålydende:

§ 73 b. Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger efter regler fastsat af tilsynet.

Forsyningstilsynets tilsyn med branchevejledninger om fastsættelse af tariffer sker for at sikre, at netvirksomhedernes korrekte anvendelse af vejledningerne vil føre til tariffer/priser, der er i overensstemmelse med elforsyningslovens regler og elmarkedsforordningens regler om prisfastsættelse for netvirksomhedernes ydelser. Der fremgår om Forsyningstilsynets tilsyn med branchevejledninger følgende af lovbemærkninger til elforsyningslovens § 73 b:

Der foreslås indsat en ny § 73 b i elforsyningsloven, således at det præciseres, at Energitilsynet har hjemmel til at føre tilsyn med energibrancheorganisationernes standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer, almindelige leveringsbetingelser samt tekniske betingelser mv. Der vil eksempelvis kunne være tale om godkendelse af standardinvesteringsbidrag, der skal dække en del af netvirksomhedernes og transmissionsselskabernes engangsomkostninger til investeringer, herunder investeringer i ledningsnet. Den foreslåede bestemmelse gør det også klart, at bl.a. bestemmelserne i konkurrencelovens § 6 (konkurrencebegrænsende aftaler) og § 11 (misbrug af dominerende stilling) ikke finder anvendelse, jf. konkurrencelovens § 2, stk. 2, på standardiserede vejledninger udarbejdet af energibranchens organisationer. Det er ikke hensigten, at Energitilsynets tilsyn med brancheorganisationernes standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer, betingelser m.v. skal træde i stedet for den enkelte virksomheds

anmeldelse til Energitilsynet af priser, tariffer og betingelser for ydelser efter lovens § 76, stk. 1, nr. 1, som bliver nr. 2, eller den enkelte virksomheds anmeldelse af metoder til fastsættelse heraf efter den nye § 76, stk. 1, nr. 1. Med den nye § 73 b præciseres det blot, at Energitilsynet også har mulighed for at føre tilsyn med standardiserede vejledninger, som er udarbejdet af brancheorganisationer, og som den enkelte virksomhed måtte vælge at anvende som udgangspunkt for tariffastsættelsen eller for fastsættelsen af metoder for tariffastsættelsen. Efter forslaget er det Energitilsynet, som skal forestå den nærmere udmøntning af reglerne om tilsyn.

Energitilsynet - og nu Forsyningstilsynet - har ikke fastsat nærmere regler for sit tilsyn efter § 73 b. Efter langvarig og fast administrativ praksis - både før og efter at bestemmelsen i § 73 b om tilsyn med branchevejledninger i 2004 blev indsat i elforsyningsloven – har Energitilsynet og nu Forsyningstilsynet udmøntet sit tilsyn med energibranchens standardiserede vejledninger (branchevejledninger) om netvirksomheders tarifiering i form af en tilkendegivelse om, hvorvidt Forsyningstilsynet vurderer, at netvirksomhedernes korrekte anvendelse af branchevejledningen vil føre til fastsættelse af tariffer (priser), der er i overensstemmelse med lovgivningens regler om prisfastsættelse. I givet fald afsluttes tilsynet ved, at Forsyningstilsynet tager branchevejledningen til efterretning.

Lovgivning om netvirksomheders prisfastsættelse

Netvirksomheders fastsættelse af deres priser, herunder deres tariffer, er reguleret i såvel elforsyningsloven som Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (omarbejdning) (herefter benævnt elmarkedsforordningen).

Elforsyningsloven

Netvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for elforbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår, jf. § 6 d i elforsyningsloven. Kravet om gennemsigtighed skal sikre elforbrugerne adgang til oplysninger om forudsætningerne for netvirksomhedernes prissætning og tarifiering. Bestemmelsen er sålydende:

§ 6 d. Kollektive elforsyningsvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for elforbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår.

Netvirksomheder er kollektive elforsyningsvirksomheder, som disse defineres i elforsyningsloven, jf. § 5, nr. 20, i elforsyningsloven.

Elforsyningslovens § 69, stk. 1, bestemmer, at netvirksomhederne er underlagt en økonomisk indtægtsrammeregulering med henblik på dækning af netvirksomhedens omkostninger ved en effektiv drift af den bevillingspligtige aktivitet og forrentning af den investerede kapital. Indtægtsrammen er et samlet beløb, som priserne skal fastsættes indenfor, mens selve prisfastsættelsen for netvirksomhedernes ydelser sker efter bestemmelserne i elforsyningslovens § 73 og elmarkedsforordningens artikel 18.

Netvirksomhedernes priser for deres ydelser skal fastsættes efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger, som de enkelte køberkategorier giver anledning, jf. elforsyningslovens § 73, stk. 1, der er sålydende:

§ 73. De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for elproducenter. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde over for elkunder.

Netvirksomhederne skal udarbejde og offentliggøre metoder for prisfastsættelsen af deres ydelser. Metoderne skal anmeldes til og godkendes af Forsyningstilsynet, inden metoderne må anvendes af netvirksomhederne. Formålet med godkendelse er at sikre, at metoderne er i overensstemmelse med elforsyningslovens og elmarkedsforordningens regler om prisfastsættelse. Af elforsyningsloven § 73 a, stk. 1, jf. § 76, stk. 1, nr. 1, fremgår følgende:

§ 73 a. Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

[...]

§ 76. De kollektive elforsyningsvirksomheder skal til Forsyningstilsynet anmelde
1) de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til transmissions- og distributionsnet, herunder tariffer, jf. § 73 a.

Artikel 59 og 60 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og ændring af direktiv 2012/27/EU (omarbejdning) (herefter benævnt elmarkedsdirektivet) fastsætter rammerne for de regulerende myndigheders rolle i forbindelse med nettariffer/priser. Ved elforsyningslovens § 73 a implementeres artikel 59, stk. 1, litra a, i elmarkedsdirektivet, hvorefter den regulerende myndighed, det vil sige Forsyningstilsynet i Danmark, fastsætter eller godkender netvirksomhedernes distributionstariffer eller deres metoder eller begge dele i overensstemmelse med gennemsigtige kriterier. Danmark har ved bestemmelsen i elforsyningslovens § 73 a valgt at implementere direktivbestemmelsen således, at Forsyningstilsynet alene skal godkende de metoder, som netvirksomhederne fastsætter sine priser efter, idet netvirksomhederne selv udformer metoderne herfor og fastsætter sine priser/tariffer i overensstemmelse hermed.

Elmarkedsforordningen

Artikel 18 i elmarkedsforordningen indeholder en række bestemmelser om netvirksomhedernes fastsættelse af priser for adgangen til og brugen af distributionsnettet. Bestemmelsen regulerer bl.a., hvad der indgår i fastsættelsen af prisen, og hvorledes beløbet fordeles blandt brugere. Elforsyningslovens bestemmelser om fastsættelse af priser skal derfor fortolkes og anvendes i overensstemmelse hermed, jf. også henvisningen til forordningen i elforsyningslovens § 73, stk. 1.

Elmarkedsforordningens artikel 18 i sin nuværende form finder anvendelse fra den 1. januar 2020.

Af forordningens betragtninger fremgår blandt andet følgende om tarifiering:

(2): "Energiunionen tilsigter at give slutbrugerne – husholdninger og virksomheder – sikker, bæredygtig, konkurrencedygtig og billig elektricitet. [...]".

(26): "En forudsætning for effektiv konkurrence på det indre marked for elektricitet er ikkediskriminerende, gennemsigtige og tilstrækkelige tariffer for brug af nettet inklusive samkøringslinjer i transmissionssystemet."

(33): "I denne forordning fastsættes grundprincipperne for tarifiering [...]"

(36): "Når de nationale nettariffer fastsættes, bør der tages hensyn til betalinger og indtægter fra kompensation mellem transmissionssystemoperatørerne."

(39): "For at skabe lige vilkår for alle markedsdeltagere bør nettariffer anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Nettariffer bør ikke forskelsbehandle energilagring og bør hverken virke hæmmende for deltagelse i fleksibelt elforbrug eller udgøre en hindring for forbedring af energieffektiviteten."

(40): "For at øge gennemsigtighed og sammenlignelighed af fastsættelsen af tariffer i de tilfælde, hvor bindende harmonisering ikke betragtes som tilstrækkelig, bør en rapport om bedste praksis for tarifmetoderne udstedes af Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (»ACER«), der er etableret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/942."

Forordningens artikel 18 er sålydende:

Artikel 18

Afgifter for netadgang samt brug og styrkelse af net

1. Afgifter, der opkræves af netoperatører for adgang til net, herunder afgifter for tilslutning til net, afgifter for brugen af net og i givet fald afgifter i tilknytning til styrkelse af net, skal afspejle omkostningerne, være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og anvendes uden forskelsbehandling. Disse afgifter omfatter ikke ikkerelaterede omkostninger, der støtter ikkerelaterede politiske målsætninger.

Uden at det berører artikel 15, stk. 1 og 6, i direktiv 2012/27/EU og kriterierne i bilag XI til nævnte direktiv, skal den metode, der anvendes til at bestemme netafgifterne, på neutral vis understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Netafgifterne må hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug. Uden at det berører denne artikels stk. 3, må disse afgifter ikke være afstandsrelaterede.

2. Tarifmetoder skal afspejle transmissionssystemoperatørers og distributionssystemoperatørers faste omkostninger og tilvejebringe passende incitamenter til transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører på både kort og lang sigt for at øge effekten, herunder energieffektiviteten, fremme markedsintegrationen og forsyningsikkerheden, understøtte effektive investeringer, understøtte de dermed forbundne forskningsaktiviteter og lette innovationen i forbrugeres interesse inden for områder såsom digitalisering, fleksibilitetsydelse, og samkøringslinjer.

3. Størrelsen af producenttariffer eller slutkundetariffer eller begge skal, hvor det er hensigtsmæssigt, udsende lokaliseringsbestemte signaler på EU-plan og tage hensyn til omfanget af nettab og kapacitetsbegrænsninger og investeringsomkostninger for infrastrukturen.

4. Ved fastsættelse af afgifterne for netadgang skal følgende tages i betragtning: a) betalinger og indtægter, der skyldes ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatører b) de faktisk foretagne og modtagne betalinger samt betalinger forventet for fremtidige perioder, skønnet på baggrund af tidligere perioder.

5. Fastsættelse af afgifterne for netadgang i henhold til denne artikel berører ikke afgifter i forbindelse med håndtering af kapacitetsbegrænsninger som omhandlet i artikel 16.

6. Der lægges ikke nogen særlig netafgift på individuelle transaktioner med henblik på budområdeoverskridende handel af elektricitet.

7. Distributionstariffer skal afspejle omkostninger under hensyntagen til systembrugeres, herunder aktive kunders, brug af distributionsnettet. Distributionstariffer kan indeholde elementer med relation til nettilslutningsmuligheder og kan differentieres på grundlag af systembrugeres forbrugs- eller produktionsprofiler. Hvor medlemsstaterne har iværksat indførelsen af intelligente målersystemer, skal de regulerende myndigheder overveje tidsdifferentierede nettariffer, når de fastsætter eller godkender transmissions- og distributionstariffer eller metoder for disse, i overensstemmelse med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944, og tidsdifferentierede nettariffer kan, hvor det er hensigtsmæssigt, indføres til at afspejle anvendelsen af nettet på en for slutkunden gennemsigtig, omkostningseffektiv og forudsigelig måde.

8. Distributionstarifmetoder skal give distributionssystemoperatører incitament med henblik på den mest omkostningseffektive drift og udvikling af deres net, herunder gennem indkøb af ydelser. De regulerende myndigheder anerkender til dette formål relevante omkostninger som berettigede, medtager disse omkostninger i distributionstariffer og kan indføre præstationsmål for at give distributionssystemoperatører incitament til at forøge deres nets effektivitet, herunder gennem energieffektivitet, fleksibilitet og udvikling af intelligente net og intelligente målersystemer.

9. For at afbøde risikoen for opsplitning af markedet forelægger ACER senest den 5. oktober 2019 en rapport om bedste praksis for metoderne for transmissions- og distributionstariffer, idet der tages hensyn til særlige nationale forhold. Den pågældende rapport om bedste praksis behandler mindst:

- a) den tarifkvotient, der gælder for producenter, og tariffer for slutkunder
- b) de omkostninger der skal dækkes af tariffer
- c) tidsdifferentierede nettariffer
- d) lokaliseringsbestemte signaler
- e) forholdet mellem transmission- og distributionstariffer
- f) metoder til sikring af gennemsigtighed i forbindelse med tariffastsættelse og -struktur
- g) grupper af netbrugere, der er omfattet af tariffer, herunder, hvor det er relevant, disse gruppers kendetegn, forbrugsmønstre og enhver tariffritagelse
- h) tab i høj-, mellem- og lavspændingsnet. ACER ajourfører sin rapport om bedste praksis mindst hvert andet år.

10. De regulerende myndigheder tager behørigt hensyn til rapporten om bedste praksis, når de fastsætter eller godkender transmissions- og distributionstariffer eller metoderne herfor i overensstemmelse med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944.

Den i artikel 18, stk. 9, omtalte rapport fra ACER om bedste praksis for metoderne for transmissions- og distributionstariffer, som Forsyningstilsynet efter artikel 18, stk. 10, skal tage behørigt hensyn til ved godkendelse af netvirksomhedernes

tariferingsmetoder, er senest udgivet i februar 2021¹. Af rapportens resumé fremgår blandt andet følgende:

“Background and content of the report

[...]

(8) The main findings and recommendations of this Report are the following:

[...]

Tariff methodologies should allow stakeholders to reasonably predict the tariff evolution:

(16) In most Member States, the distribution tariff methodology is set for a fixed period of time, typically 4 or 5 years, while the distribution tariff values are updated on a yearly basis.

(17) ACER is of the view that setting the distribution tariff methodology for multiple years can allow appropriate analysis of the possible actions to be taken and more effective stakeholder involvement and can support tariff predictability and save resources. Further, distribution networks are in general evolving in Europe due to innovative technologies, such as smart grids, distributed generation, penetration of electric vehicles (EV), demand side response, etc. which justifies longer tariff methodology periods which allow sufficient time to the regulated entities and network users to adapt and reduce uncertainties regarding their investment decision.

(18) A regular update of the tariff values can result in better cost-reflectivity, and, if done based on a pre-defined methodology, preserve a level of predictability.

(19) For the reasons above, ACER recommends that:

- the length of the distribution tariff methodology period is at least 4 years, considering users' calls for stable tariff methodologies, the need for discussions and consultations before setting the methodology and the time needed to implement new tariff structures (the set methodology may be subject to revision before, due to rapid changes in the sector, if duly justified); and
- distribution tariff values are updated yearly based on variations of the drivers defined by the tariff methodology and on inflation.

In the context of the energy transition, ensuring a transparent and effective stakeholder involvement is of paramount importance

[...]

(21) ACER considers that in the context of the energy transition, where the role of DSOs and the manner in which distribution grids are operated are likely to be significantly impacted by increased integration of renewable energy sources, increased electrification (including demand by electric vehicles, industrial energy demand and heating), more active role of some network users as well as deployment of smart meters, effective consultation of stakeholders and transparency in deciding the distribution tariff methodologies is required for well-informed regulatory decisions and better public acceptance.

(22) ACER strongly supports the systematic use of public consultations to interact transparently and inclusively with stakeholders.

Transparency in distribution tariff setting should meet at least a minimum standard

[...]

(25) ACER is of the view that the availability of fundamental tariff-related information is of utmost importance in order to ensure transparency and comparability in distribution tariff setting and to facilitate an efficient internal energy market. Taking stock of the provisions in Article 59(9) of Directive (EU) 2019/944, ACER recommends publishing at least:

1

https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Publication/ACER%20Report%20on%20D-Tariff%20Methodologies.pdf – dokumentet findes kun i en engelsksproget version.

- the detailed methodology which is applied to set distribution tariffs, including in particular the cost categories covered by them;
- at least when the tariff methodology is set, the amounts recovered by each distribution tariff element; and
- each year, the distribution tariff values for each network user group.

[...]

New network user groups and topics for energy transition are emerging

(44) In the context of the energy transition, power-to-X facilities, publicly accessible recharging points for electric vehicles (EV) and energy communities have gained attention for their potential to improve overall system efficiency. These activities use the distribution system and as such their treatment in the tariff methodologies may play a role in their uptake. For instance, EV charging can contribute to system efficiency by smartly charging and potentially discharging EV batteries, but may also increase the capacity needs in distribution grids and thus the costs. ACER recalls that tariff methodologies shall neutrally support system efficiency in the long run.

[...]

Different treatment of the same user group should be avoided, unless properly justified

(52) One third of the Member States applies different rules to network users within a network user group. Within household consumers differences can be based on spatial (rural versus urban users), load profile and available metering technology (e.g. meter capable of distinguishing timebands). Some Member States have different treatment for non-household consumers based on type, size, load profile or available metering technology.

(53) ACER recommends that exemptions, partial exemptions or discounts from the payment of the reflective costs by a network user are provided only if justified reasons exist. Therefore, the necessity of any different treatment should be carefully considered and reassessed over time by the NRAs.

The interaction between price signals of distribution tariffs and other price signals should be paid attention

(54) Distribution tariffs for injection, where applied, typically vary based on the voltage level. Additionally, injection charges vary based on location (1 Member State) or the DSO which the network user connects to (3 Member States). In 2 Member States, time-differentiation is incorporated in the distribution tariff for injection.

(55) Distribution tariffs for withdrawal in all Member States are subject to variation. The main factors for variations are the voltage level (all Member State except Malta) and the integration of a time-element in the tariff (17 Member States). On the contrary, variation by location (unrelated to the location of a specific DSO to which network the network user connects to) is applied only in 1 Member State.

(56) Several time signals types (day/night, peak/off-peak, seasonal) often coexist in the Member States where they are implemented, to foster adequate guidance of the consumption. The most commonly used time-differentiation in the Member States is a day/night differentiation, which is implemented in some form in 13 Member States. In 9 Member States, time-differentiation is only energy-based and in 8 Member States time differentiation is both power and energy-based. Dynamic tariffs are not implemented in any Member State.

(57) With the introduction of distributed generation and increasing demand from e.g. electric heating and electric vehicles and with the increasing capability of some resources and some network users to respond to time signals, time-of-use gains a higher importance than in the past. In such cases, a cost-reflective distribution tariff may require to be time-differentiated. While care should be given to the potentially conflicting time signals given by the time-of-use energy prices, (static) time-of-use tariffs, especially for larger consumers, can be a useful tool for reducing system peak-load, which is a main driver for network investments, thereby promoting network efficiency.

[...]"

Henvisningen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, til elmarkedsforordningen er indsat i elforsyningsloven ved lov nr. 2196 af 29. december 2020 om ændring af lov om elforsyning. Af lovbemærkningerne til ændringsloven fremgår, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Af de almindelige bemærkninger til ændringsloven fremgår blandt andet:

Baggrunden for den foreslåede indsættelse af en henvisning til elmarkedsforordningens artikel 18 i § 73, stk. 1, 1. pkt., er, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Ved indsættelse af en henvisning til artikel 18 i elmarkedsforordningen, gøres det således klart, at den nærmere regulering af prisfastsættelsen reguleres ved elmarkedsforordningen. [...]

Ved den foreslåede ændring forventes det, at de kollektive elforsyningsvirksomheders priser, herunder tariffer i høj grad vil bestå uændret. Ændringen vil betyde, at der som følge af elmarkedsforordningens artikel 18, vil skulle tages stilling til flere forhold ved fastsættelsen af nye metodeanmeldelser. Dette kan betyde, at fordelingen af prisen, herunder tariffen på de forskellige køberkategorier efter en ny metodeanmeldelse efter elmarkedsforordningens artikel 18, kan variere fra fordelingen i dag.

[...]

Metodebekendtgørelsen

Efter § 73 a, stk. 3, i elforsyningsloven, kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, herunder tariffer/priser. Ministerens beføjelser efter § 73 a, stk. 3, er delegeret til Energistyrelsen, der har udmøntet bestemmelsen i bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v. (herefter benævnt metodebekendtgørelsen).

Metodebekendtgørelsen bestemmer i § 1, stk. 1 og 2, at netvirksomhederne skal anmelde deres prismetoder til Forsyningstilsynet, der skal godkende metoderne forud for, at netvirksomhederne må anvende metoderne. Af § 4 fremgår endvidere, at netvirksomhederne kan basere sine metoder på branchevejledninger:

§ 1. Netvirksomheder, regionale transmissionsvirksomheder og Energinet.dk skal anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tariffer, til Energistilsynets godkendelse.

Stk. 2. Energistilsynets godkendelse af metoderne er en forudsætning for virksomhedernes anvendelse af betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tariffer.

[...]

§ 4. Netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder kan i deres anmeldelse basere sig på standardiserede metoder, der er entydigt fastlagt i branchevejledninger og lignende, idet virksomhederne i deres anmeldelse af metoden efter § 1 specifikt redegør for afvigelser fra standarden.

De enkelte netvirksomheder skal således anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for deres ydelser til godkendelse hos Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, og metodebekendtgørelsens § 1, stk. 2.

Netvirksomhederne kan enten anmelde egne, individuelle metoder, eller de kan basere sig på Dansk Energis branchevejledninger som for eksempel Tarifmodel 3.0. I begge tilfælde skal metoderne anmeldes til Forsyningstilsynet til godkendelse og offentliggøres af hver enkelt netvirksomhed, jf. elforsyningslovens § 73 a, og § 1, stk. 2, og § 4 i metodebekendtgørelsen.

Med hensyn til rådighedstarifiering af egenproducenter, som forudsætter, at der sker måling, er der pr. den 1. januar 2022 trådt følgende regler i henholdsvis stamdatabekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 2651 af 28. december 2021) og nettoafregningsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 2657 af 28. december 2021) i kraft:

Stamdatabekendtgørelsen:

§ 10. Elproduktionen for installationstilsluttede anlæg med en installeret kapacitet over 50 kW skal måles af netvirksomheden. Måling skal overholde Energinets forskrifter for elmåling, som er offentliggjort på Energinets hjemmeside www.energinet.dk.

Nettoafregningsbekendtgørelsen:

§ 11. De hidtil gældende regler i §§ 3 og 4 i bekendtgørelse nr. 1044 af 27. maj 2021 om nettoafregning for egenproducenter af elektricitet og §§ 3 og 4 i bekendtgørelse nr. 1045 af 27. maj 2021 om fritagelse for betaling til dækning af offentlige forpligtelser i medfør af § 8 a og § 8 b i lov om elforsyning for øjeblikksforbrug af elektricitet produceret på visse anlæg ejet af egenproducenten finder anvendelse, indtil slutregnskabet for de offentlige forpligtelser er opgjort i 2. kvartal i 2022.

FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR TILKENDEGIVELSEN

Dansk Energis Tarifmodel 3.0, jf. bilag 1, er udarbejdet i henhold til elforsyningslovens § 73 b, hvorefter energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger (branchevejledninger) om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger.

I denne tilkendegivelse gennemgår Forsyningstilsynet Tarifmodel 3.0, som Dansk Energi har anmeldt til tilsyn hos Forsyningstilsynet for at vurdere, om netvirksomhedernes korrekte anvendelse af branchevejledningen vil føre til fastsættelse af tariffer (priser), der er i overensstemmelse med elforsyningslovens og elmarkedsforordningens regler om prisfastsættelse, jf. elforsyningslovens § 73 b.

Tarifmodel 3.0 bygger videre på principperne i Tarifmodel 2.0, herunder opretholdes det såkaldte vandfaldsprincip og dets inddeling i køberkategorier efter spændingsniveauer. Der sker endvidere en uændret tarifiering af egenproducenter og producenter. Energitilsynet har tidligere ført tilsyn med og har ved tilkendegivelse af 23. juni 2015 taget Dansk Energis branchevejledning Tarifmodel 2.0 til efterretning.

Tarifmodel 3.0 indeholder navnlig følgende tre nye elementer:

1. en videreudvikling af tidsdifferentieringen af kWh-tariffen,
2. indførelse af en effektbetaling for højspændingskunder (B-høj, A-lav og A-høj kunde) samt
3. en opdatering af abonnementerne i overensstemmelse med ændringer i lovgivningen mv.

Det er også hovedsageligt de to førstnævnte i nye elementer i tariferingsmodellen, der har afstedkommet bemærkninger fra interessenter ved høringen over Tarifmodel 3.0.

På den baggrund, og da Energitilsynet ikke tidligere har haft lejlighed til at føre tilsyn med disse nye elementer, så har Forsyningstilsynet i denne tilkendegivelse tilrettelagt sit tilsyn med Tarifmodel 3.0 navnlig med fokus på disse tre nye elementer i tariferingsmodellen. De væsentligste ændringer, der er foretaget siden Tarifmodel 2.0, vurderes således nedenfor.

Siden Energitilsynets tilsyn med Tarifmodel 2.0 og Energitilsynets tilkendegivelse i 2015 herom, er elmarkedsforordningen dog trådt i kraft og finder anvendelse fra den 1. januar 2020. Elmarkedsforordningens artikel 18 regulerer ligesom elforsyningslovens § 73 netvirksomhedernes tarifiering. Forsyningstilsynet vurderer derfor afslutningsvist visse øvrige elementer i Tarifmodel 3.0, der er en videreførelse fra Tarifmodel 2.0, navnlig i lyset af elmarkedsforordningens artikel 18.

Forsyningstilsynet vurderer i den forbindelse også det såkaldte vandfaldprincip, der er et element i Tarifmodel 2.0, der videreføres uændret i Tarifmodel 3.0. I forbindelse med høringen over Tarifmodel 3.0 er der således fremkommet en række bemærkninger, der forholder sig kritiske til, om vandfaldsprincippet bør videreføres og fortsat benyttes, som det sker i Tarifmodel 3.0. Baggrunden for kritikken er den siden Tarifmodel 2.0 øgede produktion fra små produktionsanlæg af elektricitet fra vedvarende energikilder som vindkraft og solkraft, der typisk indføres i distributionsnettet og ikke indføres "oppefra" i transmissionsnettet og ned gennem distributionsnettets spændingsniveauer til slutbrugerne, som vandfaldsprincippet ellers forudsætter. Derudover forholder Forsyningstilsynet sig også til måling af egenproducenter ved udfasningen af PSO-ordningen som følge af, at der er fremkommet en række bemærkninger vedrørende hjemlen hertil. Forsyningstilsynets begrundelse vil således følge følgende struktur:

1. Reguleringen af netvirksomhedens priser
2. Tidsdifferentiering
3. Effektbetaling
4. Generel opdatering af abonnementer
5. Øvrige elementer i forhold til Tarifmodel 2.0
6. Øvrige bemærkninger til Tarifmodel 3.0

AD 1. REGULERINGEN AF NETVIRKSOMHEDERNES PRISER

Netvirksomhedernes fastsættelse af deres priser, herunder deres tariffer, er reguleret i såvel elforsyningsloven som elmarkedsforordningen, jf. ovenfor i afsnittet "Retsgrundlaget".

Dansk Energi har i principnotatet om Tarifmodel 3.0, side 6, anført, at tariferingsmodellen er opbygget inden for de retlige rammer, som bestemmelserne om netvirksomhedernes tariffastsættelse i såvel elforsyningsloven som elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter.

Forsyningstilsynet finder det hensigtsmæssigt indledningsvist at fastlægge den overordnede retlige ramme for netvirksomhedernes fastsættelse af deres priser (tariffer), dels efter bestemmelserne herom i elforsyningsloven dels efter bestemmelsen i artikel 18 i elmarkedsforordningen.

1. Elforsyningsloven:

Ydelser fra de kollektive elforsyningsvirksomheder, herunder netvirksomhederne, er underlagt en omkostningsbaseret prisfastsættelse, hvor det er netvirksomhederne, der selv foretager prisfastsættelse for deres ydelser i overensstemmelse med bestemmelserne i § 69 og § 69 a samt § 73 og § 6 d i elforsyningsloven.

Efter § 73, stk. 1, 1. pkt., skal de kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet (elmarkedsforordningen). Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde, jf. 2. pkt.

Netvirksomheder er kollektive elforsyningsvirksomheder, som disse defineres i § 5, nr. 20, i elforsyningsloven.

Bestemmelsen i § 73, stk. 1, i elforsyningsloven fastsætter således nærmere regler for, hvorledes netvirksomheder kan fastsætte priser for deres ydelser, samt fordelingen af disse mellem kunderne. Bestemmelsen fastlægger overordnet et krav om, at netvirksomhederne foretager en omkostningsægte tarifiering efter nærmere bestemte kriterier.

OMKOSTNINGSÆGTE TARIFERING

Elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt., fastlægger et princip om en omkostningsægte tarifiering, jf. Elforsyningsloven med kommentarer af Bent Ole Gram Mortensen, 2. udgave (2004), side 404 ff.:

”Principper for prisfastsættelse
[...]

Det fremgår af lovens generelle bemærkninger (FT 1998-99), tillæg A, p. 5883) samt lovens § 73, at prisfastsættelsen i de kollektive elforsyningsvirksomheder, som defineres i lovens § 5, skal fastlægges efter rimelige og saglige kriterier, således at alle brugere af ydelser kommer til at bære deres andel af omkostningerne ved de pågældende ydelser (kostægthed). Derved søges krydssubsidiering til fordel for bestemte kategorier af brugere hindret (FT 1998-99, tillæg A, p. 5883 og 5921)
[...]

Forholdet mellem de enkelte forbrugere

Det generelle udgangspunkt er, at der skal være *omkostningsægthed* i forhold til de enkelte forbrugergrupper. Disse defineres på baggrund af størrelsen og karakteren af forbruget. Krydssubsidiering mellem forbrugergrupper skal undgås (FT 1998-99, tillæg A. p 5883 og 5921 f.). I forhold til de enkelte forbrugere har forsyningsvirksomhederne adgang til at fastsætte *enhedstakster*, uanset at det kan føre til, at enkelte forbrugere kommer til at betale mere, end de omkostninger de giver anledning til. [...]"

Forsyningstilsynet vurderer, at omkostningsægthedsprincippet bør fortolkes i overensstemmelse med ovenstående, således at kunden/kategorier af netforbrugere som udgangspunkt skal betale for de omkostninger, som kunden/kategorier af netforbrugere giver anledning til.

RIMELIGE KRITERIER

Rimelighedsbegrebet i § 73, stk. 1, 1. pkt., stammer tilbage fra den første elforsyningslov fra 1976. Der er tale om en såkaldt retsstandard, der må udfyldes i praksis af de administrative myndigheder, herunder Forsyningstilsynet, og ved domstolspraksis, jf. også Elforsyningsloven med kommentarer af Bent Ole Gram Mortensen, 2. udgave, side 408 f, og side 77 ff.

Forsyningstilsynet vurderer, at rimelighedskravet især bør fortolkes ud fra et forbrugerbeskyttende hensyn og formålsbestemmelsen i elforsyningsloven.

OBJEKTIVE KRITERIER

Objektivitetskriteriet stammer fra de tidligere eldirektiver (oprindeligt 96/92/EF og 2003/54/EF) og findes også i det nuværende eldirektiv, f.eks. i forbindelse med bevillingsproceduren ved etablering af ny produktionskapacitet, jf. artikel 8, stk. 1, i eldirektivet. Kriterier fremgår af både § 73, stk. 1, 1. pkt., og § 6 d i elforsyningsloven og genfindes også i gasforsyningslovens bestemmelser om prisfastsættelse samt gasdirektivet

I "Prisbestemmelser og myndighedskompetencer – En redegørelse omhandlende energiforsyningslovene"² af Bent Ole Gram Mortensen, 2002, anføres følgende:

²4.1.4 Objektivitetskriteriet

Såvel elfl. som ngfl. anvender et særligt objektivitetsbegreb. Begrebet optræder i begge love i sammensætninger. I elfl. § 73 og ngfl. § 37 omtales rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier. Elforsyningslovens § 6 anvender sammenstillingen gennemsigtige, objektive, rimelige og ensartede vilkår. Naturgasforsyningslovens §§ 23 og 28 benytter sammenstillingen objektiv og ikkediskriminerende. Endelig anvender ngfl. § 7 sammenstillingen objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende vilkår.

Objektivitetsbegrebet er hentet fra eldirektivet og naturgasdirektivet. I el- og naturgasdirektivet findes objektivitetskravet således i forhold til etablering af ny produktionskapacitet (eldir. art. 4-6), autorisationsordninger (eldir. art. 21 og naturgasdir. art. 4 og 20), mindstekrav med hensyn til konstruktion og drift i forbindelse med systemtilslutning (eldir. art. 7 og naturgasdir. art. 5), systemadgang (eldir. art. 16 og naturgasdir. art. 14) samt lastfordeling (eldir. art 8).

² Redegørelsen, der er udgivet som publikation, er også tilgængelig på Syddansk universitets hjemmeside: https://www.sdu.dk/-/media/files/om_sdu/institutter/juridisk/juridisk+institut+-+skal+ryddes+op/open_access/prisbestemmelser+og+myndighedskompetencer+bent+ole+gram+mortensen.pdf

Bemærkningerne til ngfl. §§ 7, 23 og 28 giver ikke noget bidrag til forståelsen af objektivitetsbegrebet. I bemærkningerne til elfl. § 73 og ngfl. § 37 om sammenstillingen rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier anføres begge steder, at der ikke kan krydssubsidieres til fordel for bestemte kategorier. Dette forbud kan dog indlægges i rimelighedsbegrebet.

I kravet om objektivitet må muligvis lægges et særligt krav om en konsekvens på baggrund af konstaterbare kriterier til forskel fra konsekvenser på baggrund af det individuelle skøn. Ankenævnsspraksis synes ikke at foreligge på området.”

Samme forfatter har i Elforsyningsloven med kommentarer, 2. udgave (2004), i overensstemmelse hermed anført følgende på side 76:

”I elforsyningsloven finder begrebet tillige anvendelse i lovens § 73 Der synes ikke at være nogen eksplicit praksis på området.

I kravet om objektivitet må muligvis lægges et særligt krav om en konsekvens på baggrund af konstaterbare kriterier til forskel fra konsekvenser på baggrund af det individuelle skøn.”

Forsyningstilsynet vurderer på denne baggrund, at objektivitetskriteriet i forhold til de øvrige kriterier for prisfastsættelsen, der er nævnt i elforsyningsloven, har mindre betydning. Forsyningstilsynet finder, at kriteriet skal fortolkes således, at det opstiller et krav om forudsigelighed i prisfastsættelsen på baggrund af identificerbare og målbare kriterier.

IKKEDISKRIMINERENDE KRITERIER

Kriteriet om ikkediskrimination stammer, som objektivitetskriteriet, fra tidligere og det nuværende eldirektiv og genfindes også i gasforsyningsloven. Om fortolkning og indhold af kriteriet fremgår af Elforsyningsloven med kommentarer af Bent Ole Gram Mortensen, 2. udgave (2004), side 409 f.:

”Ikke-diskriminationsbegrebet er udtryk for varetagelse af såvel konkurrenceretlige, EUretlige som forvaltningsretlige hensyn. Der synes på nuværende tidspunkt ikke at være praksis, der kan dokumentere, at der ved anvendelsen af diskriminationsbegrebet ligger mere i de respektive bestemmelser, end hvad der i forvejen kunne rummes i rimelighedsbegrebet.”

Forfatteren har fremsat lignende synspunkter i ”Prisbestemmelser og myndighedskompetencer – En redegørelse omhandlende energiforsyningslovene”, side 98 f, hvor der endvidere fremgår:

”*Forvaltningsretslignende betragtninger* kommer til udtryk i forholdet til forbuddet mod ikkediskriminerende forhold i forbindelse med prissætningen af ydelser i forhold til forskellige forbrugergupper, jf. elfl. § 73 og ngfl. § 37, stk. 6.

[...]

I bemærkningerne til elfl. § 73 nævnes udtrykkeligt hensynet til, at der ikke krydssubsidieres til fordel for bestemte kategorier.”

GENNEMSIGTIGE VILKÅR

Bestemmelsen i § 73, stk. 1, om netvirksomheders prisfastsættelse suppleres af § 6 d, hvoraf det følger, at netvirksomhederne skal stille deres ydelser til rådighed for elforbrugerne på *gennemsigtige*, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår.

Forsyningstilsynet vurderer, at bestemmelsen i § 6 d bør fortolkes i overensstemmelse med § 73, stk. 1, 1. pkt., for så vidt angår indholdet af kravene om objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår, der efter deres ordlyd er identisk i de to bestemmelser. Bestemmelsen i § 6 d stiller således et i forhold til § 73, stk. 1, yderligere krav om, at tarifieringen skal ske på gennemsigtige vilkår.

Af lovbemærkningerne til bestemmelsen fremgår, at gennemsigtighedskravet har til formål at sikre slutbrugerne adgang til oplysninger om forudsætningerne for de kollektive elforsyningsvirksomheders (netvirksomhedernes) tarifiering.

DE SAMLEDE, GRUNDLÆGGENDE KRAV I ELFORSYNINGSLOVEN TIL TARIFERING

Netvirksomhedernes priser skal således efter elforsyningslovens bestemmelser basere sig på følgende fem grundlæggende krav:

- Priserne skal være 1) omkostningsægte i forhold til hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning, jf. elforsyningslovens § 73, stk. 1.
- Priserne skal være 2) rimelige, 3) objektive, 4) ikkediskriminerende og 5) gennemsigtige, jf. elforsyningslovens § 73, stk. 1, og § 6 d.

Forsyningstilsynet har disponeret vurderingen af Tarifmodel 3.0 - navnlig med fokus på de tre nye elementer i tarifieringsmodellen i forhold til Tarifmodel 2.0 - efter disse fem grundlæggende krav, jf. nærmere nedenfor. For så vidt angår kriterierne omkostningsægtighed og rimelighed behandles disse under et, som følge af den tætte sammenhæng mellem disse to kriterier.

2. Elmarkedsforordningen:

Elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter, ligesom elforsyningslovens § 73, stk. 1, bestemmelser om netvirksomhedernes prisfastsættelse for deres ydelser. Elmarkedsforordningen i sin nuværende form har fundet anvendelse fra den 1. januar 2020.

Elforsyningslovens bestemmelser om fastsættelse af priser skal derfor fortolkes og anvendes i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18, jf. også at der i elforsyningslovens § 73, stk. 1, ved lov nr. 2196 af 29. december 2020 om ændring af lov om elforsyning er indsat en henvisning til artikel 18 i elmarkedsforordningen.

Forsyningstilsynet bemærker, at elmarkedsforordningen ikke berører medlemsstaternes ret til at opretholde eller indføre foranstaltninger, der indeholder mere detaljerede bestemmelser end dem, der er fastsat i denne forordning, forudsat at disse foranstaltninger er forenelige med EU-retten, jf. artikel 62 i elmarkedsforordningen.

Den overordnede bestemmelse efter elmarkedsforordningens artikel 18 er stk. 1, der angår afgifter, der opkræves af netoperatører for netadgang, herunder afgifter for tilslutning til net, afgifter for brugen af net og i givet fald afgifter i tilknytning til styrkelse af net. Forsyningstilsynet forstår begrebet "netoperatør" som svarende til både

"distributionsoperatør", som defineret i artikel 2, nr. 29, i eldirektivet, og "transmissionssystemoperatør", som defineret i artikel 2, nr. 53, i eldirektivet – det vil sige net- og transmissionsvirksomheder i Danmark. Forsyningstilsynet forstår endvidere begrebet "afgift" som svarende til det danske begreb "priser".

Bestemmelsen i artikel 18 angår prisfastsættelse i bred forstand. Den drejer sig både om tarifiering, tilslutningsbidrag, gebyrer mv. Dansk Energis Tarifmodel 3.0 angår alene prisfastsættelsen af det meste af netvirksomhedernes indtægtsgrundlag. Herudover opkræver netvirksomhederne for eksempel tilslutningsbidrag og standardgebyrer, som Dansk Energi tidligere har udarbejdet branchevejledninger om, som fortsat er gældende, og som Forsyningstilsynet tidligere har truffet tilkendegivelser om.

Forsyningstilsynet har på den baggrund overvejet hvilke bestemmelser i artikel 18, der er relevante i forhold til vurderingen af Tarifmodel 3.0. Forsyningstilsynet finder, at det navnlig drejer sig om artikel 18, stk. 1 og stk. 7, samt stk. 9 og stk. 10.

Efter elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, skal afgifter/priser, der opkræves af netoperatører for adgang til net, herunder afgifter for tilslutning til net, afgifter for brugen af net og i givet fald afgifter i tilknytning til styrkelse af net, afspejle omkostningerne, være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og anvendes uden forskelsbehandling. Disse afgifter omfatter ikke ikke-relaterede omkostninger, der støtter ikke-relaterede politiske målsætninger.

Det følger endvidere af stk. 1, at den metode, der anvendes til at bestemme priserne, på neutral vis skal understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Netafgifterne må hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug. Disse priser må ikke være afstandsrelaterede, dog med forbehold for stk. 3 om lokaliseringsbestemte prissignaler.

Forsyningstilsynet vurderer, at bestemmelsen i stk. 1, overordnet fastlægger et princip om, at tarifieringen skal være omkostningsægte. Dette kriterie følger også af elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt. Forsyningstilsynet finder derfor, at bestemmelsen i elmarkedsforordningens artikel 18 overordnet svarer til bestemmelsen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Forsyningstilsynet har herved blandt andet lagt vægt på, at det af artikel 18, stk. 1, fremgår, at tarifferne skal afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger. Netvirksomhedernes priser for ydelser fastsættes i overensstemmelse med en indtægtsramme med henblik på dækning af netvirksomhedens omkostninger ved en effektiv drift. Det foregår blandt andet ved, at netvirksomhederne årligt benchmarkes på deres økonomiske effektivitet, således at de relativt set mindre effektive netvirksomheder pålægges et individuelt effektiviseringskrav, der fradrages i

indtægtsrammen, og som således fører til lavere/mere effektive priser.

Forsyningstilsynet finder herved, at prisfastsættelsen opfylder bestemmelsen i stk. 1, om omkostninger for en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger.

Det fremgår endvidere af bestemmelsen i artikel 18, stk. 1, at tarifferne skal være gennemsnitlige og anvendes uden forskelsbehandling. Det defineres ikke i forordningen, hvad der lægger heri. Forsyningstilsynet vurderer, at kriteriet om gennemsnitlighed må fortolkes i overensstemmelse med elforsyningslovens § 6 d, der oprindeligt har implementeret en lignende bestemmelse om gennemsnitlighed fra det dagældende eldirektiv. Forsyningstilsynet vurderer endvidere, at kriteriet om, at tarifferne skal anvendes uden forskelsbehandling svarer til kriteriet om ikkediskrimination i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt., som ligeledes er en implementering af en lignende bestemmelse om ikke-diskrimination fra det dagældende eldirektiv.

Artikel 18, stk. 7, bestemmer, at distributionstariffer skal afspejle omkostninger under hensyntagen til systembrugerens, herunder aktive kunders, brug af distributionsnettet. Distributionstariffer kan indeholde elementer med relation til nettilslutningsmuligheder og kan differentieres på grundlag af systembrugerens forbrugs- eller produktionsprofiler, jf. stk. 7. Fordelingen af distributionstariffen afhænger således af køberens brug af distributionsnettet og prisen vil derfor afhænge af køberkategorien.

Hvor der i en medlemsstat er indført intelligente målersystemer, skal de regulerende myndigheder overveje tidsdifferentierede nettariffer, når de fastsætter eller godkender transmissions- og distributionstariffer eller metoder for disse, i overensstemmelse med artikel 59 i elmarkedsdirektivet. Tidsdifferentierede nettariffer kan, hvor det er hensigtsmæssigt, indføres til at afspejle anvendelsen af nettet på en for slutkunden gennemsnitlig, omkostningseffektiv og forudsigelig måde, jf. stk. 7.

Forsyningstilsynet vurderer, at der efter bestemmelsen i artikel 18, stk. 7, kan fastsættes tidsdifferentierede tariffer, hvor det er hensigtsmæssigt til at afspejle anvendelsen af nettet på en for slutkunden gennemsnitlig, omkostningseffektiv og forudsigelig måde. Dette svarer til den tidligere bestemmelse § 73, stk. 1, 2. pkt., i elforsyningsloven, der lød: "*Prisdifferentiering af hensyn til effektiv udnyttelse af elnettet og til elforsyningssikkerhed er tilladt.*", og som blev ophævet ved lov nr. 2196 af 29. december 2020 for at sikre, at der i dansk ret (elforsyningsloven) ikke var en bestemmelse, der regulerede det samme som elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 7. Med andre ord var retstilstanden efter elforsyningsloven den samme som efter elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 7, for så vidt angår tidsdifferentierede tariffer. Det betyder, at Energistilsynets vurdering af Tarifmodel 2.0 ved tilkendegivelsen af den 23. juni 2015 for så vidt angår indførelsen af tidsdifferentierede tariffer er sket på et retsgrundlag, der svarer til den nugældende elmarkedsforordnings artikel 18, stk. 7.

Efter elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 10, tager de regulerende myndigheder, i Danmark Forsyningstilsynet, behørigt hensyn til ACERs rapport om bedste praksis for metoderne for transmissions- og distributionstariffer, jf. artikel 18, stk. 9. I denne rapport har ACER udtalt en række hensyn, som bør tages i betragtning ved udarbejdelse af en tariferingsmodel som Tarifmodel 3.0, herunder om blandt andet

brugen af tidsdifferentierede tariffer. Forsyningstilsynet har nedenfor, hvor det er relevant, inddraget ACERs anbefalinger i vurderingen af Tarifmodel 3.0.

Forsyningstilsynet har derfor også vurderet Tarifmodel 3.0 i forhold til de relevante kriterier om prisfastsættelse i elmarkedsforordningens artikel 18, jf. ligeledes nedenfor.

I de følgende afsnit nedenfor vurderer Forsyningstilsynet de tre væsentlige elementer i Tarifmodel 3.0, der er nye elementer i forhold til Tarifmodel 2.0, i forhold til gældende ret om netvirksomheders fastsættelse af priser for deres ydelser, jf. elforsyningslovens § 73 b, jf. § 73, stk. 1, og § 6 d, samt artikel 18 i elmarkedsforordningen.

AD 2. TIDSDIFFERENTIERING AF KWH-TARIFFEN

Dansk Energi har videreudviklet tidsdifferentieringen, der fulgte af Tarifmodel 2.0. Tidsdifferentiering bliver af Dansk Energi defineret som et princip, hvor forbrugstariffen pr. kWh varierer hen over døgnet og året ved timeinddelinger, der er kendt på forhånd. Tidsdifferentieringen reflekterer belastningen i elnettet og bygger på princippet om, at den, der belaster nettet, skal betale herfor. Tidsdifferentiering skal endvidere understøtte et fleksibelt elforbrug og anspore kunderne til at optimere deres forbrug for at imødekomme investeringsbehovet i nettet i de kommende år.

Om baggrunden for indførelse af tidsdifferentiering som standardtarifiering, anfører Dansk Energi følgende:

"Baggrunden for tidsdifferentieringen i Tarifmodel 3.0 er, at belastningen i eldistributionsnettet driver kapacitetsbehovet og dermed hovedparten af kapitalomkostningerne. For langt de fleste kunder, særligt lavspændingskunderne, er det energiforbruget, de har samtidigt med andre lavspændingskunder, der driver kapacitetsbehovet i nettet. Sagt på en anden måde er det typisk ikke det forhold, at den enkelte kunde bruger nettet, der giver anledning til netudbygning, men det forhold, at rigtig mange kunder bruger nettet samtidigt på bestemte tidspunkter.

Tidsdifferentiering gøres derfor i tarifmodel 3.0 til standard, og priserne er mere differentierede end i tarifmodel 2.0. Prissignalet i de dimensionerende timer gøres stærkere, og tariffen sænkes kraftigt i timer, hvor nettet har rigelig plads til forbrug."

En række høringssvar er kritiske over for tidsdifferentiering. Disse høringssvar er fremhævet nedenfor.

Omkostningsægte tariffer og rimelige kriterier

Prisfastsættelsen skal ske efter rimelige kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til (omkostningsægte), jf. § 73, stk. 1 i elforsyningsloven.

I forbindelse med høringen over den anmeldte branchevejledning, er FLOW Elnet fremkommet med nogle kritiske bemærkninger om tidsdifferentiering. Af FLOWs bemærkninger fremgår blandt andet:

"Vi har allerede nu viden om hver enkelt kundes forbrugsmønster (via målere), og vi er klar til at danne styresignaler, der aktivt kan regulere kundernes forbrugsmønster – langt mere præcist ved blot en tidsdifferentiering. Ved at lade elnetselskaberne være en aktiv spiller i forbrugsmønster vil

vi kunne begrænse investeringer i nettene mest muligt. Samtidig kan vi sikre at mest mulig energi flyder i nettene, og kun begrænse dette, når der opstår et reelt kapacitetsproblem i nettet.”

Forsyningstilsynet har forelagt Flow Elnets bemærkninger for Dansk Energi, der er ikke kommet med nogle bemærkninger for så vidt angår dette synspunkt fra FLOW Elnet.

Endvidere er Bjarne Olsen (privatperson) både under høring over den anmeldte branchevejledning samt høringen over Forsyningstilsynets udkast til tilkendegivelse fremkommet med nogle kritiske bemærkninger om tidsdifferentiering. Af bemærkningerne fremgår blandt andet:

”Tidsdifferentiering er en måde at gøre noget der er simpelt og logisk, samt socialt retfærdigt, kompliceret. Den medfører ovenikøbet det modsatte af hvad der er hensigten, nemlig en tids styret overbelastning, vel og mærke kun hvis kunderne ændrer adfærd i forhold 5 - 6 forskellige tariffer i døgnet.”

”Der er brugt over 4 milliarder på fjernaflæste elmålere, der kan levere alt det der skal til for at registrere belastning på hver enkel fase. Selv har jeg monteret en Smart Me datalogger direkte i flere Kamstrup målere, som med sekunders interval kan udlæse samtlige data i måleren. Derfor giver tidsdifferentiering overhoved ingen mening. Man kan derved summere belastningen, radia for radial.

Det vil sige at den tekniske løsning på overbelastningsbeskyttelse er kommet lang tid før el-bilerne. Det der kan være en udfordring nogle steder, er gammeldags hjemtagningssystemer, men de skal under alle omstændigheder opgraderes til 5G eller lignende.”

Forsyningstilsynet har forelagt Bjarne Olsens (privat person) bemærkninger for Dansk Energi, der har anført følgende:

”Dansk Energi kan ud fra en teoretisk betragtning godt se risikoen for en kraftig ”kick-back”effekt ved kogespidsens ophør, når varmepumper og elbiler vil begynde at trække fra nettet Der er imidlertid implicit taget hensyn til disse forbrugsteknologier ved fastsættelsen af lastzonerne. Referencen gælder overordnet for både C-kunder og A/B-kunder. Dels er kogespidsen forlænget med én time i forhold til Tarifmodel 2.0, hvilket er en funktion af det aktuelle samt forventede belastningsbillede. Derudover er der i timerne frem til midnat ”højlast” og dermed altså først i natteminutterne ”lavlast”, hvor der vil opleves en meget stor besparelse. Det er målet, at en stor del af det kommende forbrug fra varmepumper og elbiler vil placeres senere end umiddelbart efter kogespidsens ophør – og særligt for elbilerne vil en del af forbruget formodentligt placeres efter midnat. I de sidste timer frem mod midnat, og særligt herefter, er det konventionelle forbrug så lavt, at ”kick-back”-effekten efter Dansk Energis opfattelse forbliver en teoretisk risiko, der ikke vurderes at have praktisk betydning.

Forbrugsmønstrene i bred anvendelse er for disse teknologier ikke videre kendte på nuværende tidspunkt, og det er ikke utænkeligt, at de viser sig anderledes end man på nuværende tidspunkt kan forestille sig. Dette er i øvrigt en af årsagerne til, at Dansk Energi ønsker at genbesøge antagelserne efter en femårig periode, hvor netselskaberne har nået at gøre sig flere erfaringer med såvel timemålt data som tidsdifferentierede tariffer.”

Dansk Fjernvarme er ligeledes i forbindelse med både høring over den anmeldte branchevejledning samt høringen over Forsyningstilsynet udkast til tilkendegivelse, kommet med kritik af tidsdifferentiering i forhold til ikke at være omkostningsægte. De anfører følgende hertil:

”Dansk Fjernvarme konstaterer, at Forsyningstilsynet undlader at forholde sig materielt til centrale elementer i tariferingsmodellen. I det omfang, at elementer af tarifmodel 3.0 videreføres fra model 2.0, undlader Forsyningstilsynet at forholde sig til dem, og henviser i stedet til, at Energitilsynet tilbage i 2015 har taget tarifmodel 2.0 til efterretning. Dette gælder f.eks., hvorvidt det er retvisende, at den største del af opkrævningen i tarifmodellen sker ved en løbende tariffbetaling, der varierer fuldt ud med energimængden. Dansk Fjernvarme vurderer ikke, at den anvendte

omkostningsallokering til den løbende tariffbetaling opfylder lovens krav om omkostningsægtighed, da en række omkostninger er at betragte som værende faste og derfor ikke varierer med energiforbruget. Det fører til, at forbrugere der anvender elnettet i mange timer hen over året, kommer til at betale flere omkostninger end de giver anledning til, set i forhold til forbrugere der anvender elnettet ifærre timer og med samme maksimale effektræk. Dansk Fjernvarme finder, at Forsyningstilsynets fremgangsmåde i tilkendegivelsen er uhensigtsmæssig og henstiller til, at Forsyningstilsynet forholder sig konkret til den anmeldte anvendelse af en løbende tariffbetaling, der varierer fuldt ud med energiforbruget som værende det største betalingselement.”

Forsyningstilsynet bemærker, at tidsdifferentieringen ifølge det anmeldte i forhold til C-kunder er fastsat på baggrund af tre forskellige lastperioder (lavlast, højlast og spidslast). Grænserne for disse lastperioder fastsættes på de tidspunkter, hvor belastningen af elnettet overstiger timer med forbrug under 60 procent (lavlast), hvorimod timer med forbrug mellem 60-90 procent defineres som højlast og timer med belastning over 90 procent betegnes som spidslastperioden. Timeinddelingen for de tre lastperioder er den samme for henholdsvis vinteren og sommeren.

Forsyningstilsynet finder, at grænserne for de forskellige lastperioder er rimelige, idet der kalkuleres med en grundbelastning, der udgør hovedparten af den gennemsnitlige last i forhold til lavlast og højlast, og at spidslastperioden udgør en forholdsmæssig lille andel (kl. 17-21) af den samlede gennemsnitlige belastning, hvor elnettet er på grænsen til den maksimale belastning.

I forhold til Tarifmodel 2.0 forlænges spidslasten i Tarifmodel 3.0 med én time både for C-kunder og A/B-kunder. Dansk Energi begrundet den forlængede spidsbelastning (også benævnt kogespidsen) med, at det er en funktion af det aktuelle forventede belastningsbillede. Forsyningstilsynet anerkender, at der allerede nu ses et stigende elforbrug, og at spidslastperioden også har udvidet sig siden Tarifmodel 2.0. På denne baggrund finder Forsyningstilsynet det rimeligt, at spidslastperioden forlænges med én time både for C-kunder og A/B-kunder.

Herudover lægger Forsyningstilsynet til grund, at den konkrete metode til beregning af tariffene, hvor andelen af omkostninger, der fordeles til de enkelte lastperioder, svarer til den andel af døgnbelastningen, der betegnes som henholdsvis lavlast, højlast og spidslast, er omkostningsægte, idet omkostninger i de forskellige lastperioder dermed betales af de kunder, som har et forbrug af el i de respektive lastperioder. Kunden betaler dermed for den kapacitet, som kunden reelt lægger beslag på og betaler således for de omkostninger, som kunden giver anledning til, hvilket må anses for at være rimeligt og dermed opfylde rimelighedskriteriet, og ligesom tariffene herved er fastsat omkostningsægte.

Forsyningstilsynet er opmærksom på, at tidsdifferentiering ikke er den eneste løsning i forhold til de udfordringer, der følger af det øgede elforbrug. Kriterierne i elforsyningslovens § 73, stk. 1, giver en bred metodefrihed for netvirksomhederne for tariffastsættelse. En tariferingsmetode udelukker ikke nødvendigvis en anden metode, forudsat at metoderne opfylder kriterierne i elforsyningslovens § 73, stk. 1. Det vil derfor kunne forekomme, at flere forskellige tariferingsmetoder vil kunne være i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73, stk. 1.

Tilsynet vurderer, at den del af tariferingsmodel, der angår tidsdifferentiering, holder sig inden for rammerne af den metodefrihed for prisfastsættelse, der følger af

kriterierne i elforsyningslovens § 73. Forsyningstilsynet har i den forbindelse lagt vægt på, at tidsdifferentiering understøtter det øgede elforbrug og samtidig afspejler de omkostninger, som den enkelte kunde giver anledning til. Forsyningstilsynet bemærker i den forbindelse, at Dansk Energi i henhold til det anmeldte vil genbesøge modellen for blandt andet tidsdifferentiering efter en femårig periode, hvor netvirksomhederne har nået at gøre sig flere erfaringer med såvel timemålt data som tidsdifferentierede tariffer, med henblik på yderligere optimering af tarifmodellens anvendelse af tidsdifferentierede tariffer.

Objektive kriterier

Tidsdifferentiering skal ske efter objektive kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier (kundekategorier) giver anledning til, jf. § 73, stk. 1, elforsyningsloven. Ved køberkategorier tænkes på forskellige grupper af kunder defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget, jf. lovbemærkningerne til § 73, stk. 1, i elforsyningsloven.

Forsyningstilsynet vurderer, at metoden for tidsdifferentiering er objektiv, idet der er klare kriterier for, hvilke omkostninger, der henføres til hvilken lastzone, og dermed hvilket forbrug omkostningerne pålægges.

Ikkediskriminerende kriterier

Tidsdifferentiering skal ske efter ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier (kundekategorier) giver anledning til, jf. § 73, stk. 1, elforsyningsloven.

I forbindelse med både høring over den anmeldte branchevejledning samt høringen over Forsyningstilsynets udkast til tilkendegivelse er Dansk Fjernvarme fremkommet med nogle kritiske bemærkninger om tidsdifferentiering. Af bemærkningerne fremgår blandt andet:

"Der indføres en tidstarifiering for at understøtte fleksibelt elforbrug. Tidstarifieringen diskriminerer A og B kunder om vinteren med spidslastperiode fra kl. 6 til 21 sammenlignet med C kunder som kun pålægges spidslast mellem kl. 17 og 21."

....

Tidstarifieringen giver incitament til fleksibilitet og vil blive benyttet af Fjernvarmeværker til at flytte forbrug, men er desværre kun baseret på forbrugsprofiler og ikke den del af produktionen som belaster elnetten, medfører investeringer og giver flaskehalse. Derudover er der diskriminering af A og B kunder ved at disse pålægges spidslast i længere periode (15 timer) end C kunder om vinteren (4 timer) samt at der gives rabat til C-kunderne om sommeren på hverdage i dagtid."

Forsyningstilsynet har forelagt Dansk Fjernvarmes bemærkninger for Dansk Energi, der har anført følgende:

"Det anføres, at tidsdifferentieringen i Tarifmodel 3.0 skulle diskriminere erhvervskunder fremfor privatkunder med det argument, at "spidslast" for erhvervskunderne om vinteren er af 15 timers varighed, hvor C-kundernes spidslast kun er fire timer."

Modellens profiler for tidsdifferentiering følger det generelle belastningsbillede. Når C-kundernes profil afviger meget fra erhvervskunderne, skyldes det, at deres samlede forbrug som

kundekategori fluktuerer meget over dag og sæson. Da 0,4 kV-nettet er belastet entydigt af C-kunder, vil deres tidsdifferentiering entydigt skulle afspejle dette belastningsmønster, selvfølgelig med øje for belastningsbilledet på systemniveau. Når erhvervskundernes profil for tidsdifferentiering er væsentligt "fladere" end C-kundernes profil, er det som angivet i bilag til principnotatet, at det er belastningen i systemet som helhed, der skal afspejles. Her er den aggregerede belastning væsentligt fladere, hvad A/B-kundernes tidsdifferentiering netop afspejler.

Det bør i øvrigt bemærkes, at C-kundernes spidslast af hensyn til belastningen er en "ekstra" lastzone, hvor erhvervskunderne altså har højlast eller spidslast stort set over hele dagen. Det er altså snarere tilfældet, at C-kunderne får et kraftigere incitament til at flytte forbrug væk fra tidsperioden mellem kl. 17-21 fremfor et spørgsmål om, at de slipper billigere i de resterende dagtimer.

Profilen for tidsdifferentieringen er for den enkelte kundekategori (A-høj, A-lav, B-høj, B-lav eller C) provenumæssigt udelukkende et spørgsmål om, hvornår provenuet for den enkelte kundekategori opkræves. Det er ikke et spørgsmål om hvor meget, og fordelingen af omkostninger mellem spændingsniveauerne påvirkes altså ikke af de forskellige profiler for tidsdifferentiering."

I forbindelse med høringen over udkast til tilkendegivelse af Tarifmodel 3.0 har Landbrug og Fødevarer også påpeget, at differentieringen mellem spidslastperioderne for høj-, og lavspændingskunder synes at fremstå diskriminerende, dersom at C-kunder har nemmere ved at gøre brug af den fleksibilitet, som tidsdifferentiering åbner op for, jf.:

"Et andet nyt element i Tarifmodel 3.0 er effektbetaling, som er en fast årlig betaling pr. installation for højspændingskunderne. Effektbetaling afspejler hvor meget effekt, som kunden i praksis råder over. Det er i nogen grad uklart hvordan effektbetalingen kommer til at udligne meromkostningerne fra forbrugstariffen, hvor kunder på A- og B-niveau fremover vil dobbelttariferes i vintermånederne. Det fremgår endvidere ikke ud fra Tarifmodel 3.0, hvordan kunder på B-lav niveau vil subsidieres for at deres forbrugstarif tidsdifferentieres efter samme lastzoner som A- og B-høj kunder, da de ikke omfattes af effektbetalingen. For Landbrug & Fødevarer er sammensætningen af de såkaldte byggekodser i Tarifmodel 3.0 derfor diskriminerende over for kunder på B-lav niveau, da de umiddelbart kun har udsigt til en højere forbrugstarif. Landbrug & Fødevarer mangler i det hele taget at se nogle mere velfunderede konsekvensanalyser ved den foreslåede tarifieringsmodel, som kan underbygge udsagnet om et uændret provenu inden for de respektive kundekategorier. Det står således ikke klart, hvorvidt sammensætningen af de enkelte elementer udgør en omkostningsægte tarifiering, da vi ikke har konkrete eksempler at holde udsagnet op imod. Det gælder også for kunder, der har et element af egenproduktion, hvor det står uklart, hvorvidt effektbetalingen tager højde for perioder med stor andel egenproduktion."

Forsyningstilsynet har hertil forelagt høringssvaret fra Landbrug og Fødevarer for Dansk Energi, der har anført følgende:

"Det er en misforståelse at der skulle ske diskrimination af de store kunder på baggrund af de forskellige lastzoneinddelinger. Modellens tidsdifferentiering følger generelt belastningsbilledet i elnettet, og dette er forskelligt for C-kundernes og A- og B-kunderne. Dette påvirker ikke fordelingen af omkostninger mellem kundegrupperne. Spidslastzonerne for C-kunderne giver et endnu kraftigere til at flytte forbrug væk fra disse timer – snarere end at lade C-kunderne slippe "billigere" i de resterende dagtimer."

Forsyningstilsynet finder, at den anvendte metode til fastsættelse af tidspunkter for tidsdifferentierede tariffer ved anvendelse af standardiserede døgnbelastningskurve (spidsbelastningskurve), som er fastlagt ud fra den gennemsnitlige belastning af nettet, er fastsat ud fra kriterier, som tilsynet finder at være i overensstemmelse med kriteriet ikkediskriminerende.

Forsyningstilsynet er opmærksom på, at spidsbelastningsperioden for kunder på A- og B høj niveau om vinteren er længere (fra kl. 6 til 21) sammenlignet med C-kunder, som pålægges en spidslastperiode fra kl. 17 til 21 om vinteren, hvortil sidstnævnte spidslastperiode gælder både vinter og sommer, så ændres spidslastperioden for A- og B-kunder til højlast om sommeren (hverdage), hvilket vil sige, at der her er tale om en højlast, når belastningen overstiger et timeforbrug i intervallet mellem 70-90 pct. Det er dog Forsyningstilsynets vurdering, at denne forskel er sagligt begrundet, idet formålet med modellen er at afspejle kundernes egentlige belastning i nettet. Derfor anses den længere spidslastperiode for erhvervs-kunder (A-høj og B-høj kunder) for at være saglig, idet sådanne kunders belastning af nettet gennemsnitligt er spredt udover flere timer på døgnet, end tilfældet er med C-kunder. På denne baggrund anses forskelsbehandlingen for at være saglig og rimeligt begrundet i omkostningsforhold, som efter Forsyningstilsynets opfattelse ikke er udtryk for en diskrimination i strid med kriteriet i elforsyningslovens § 73, stk. 1, om, at prisfastsættelsen skal ske efter ikkediskriminerende kriterier for hvilke omkostninger, som de enkelte køberkategorier giver anledning til.

Det indgår endvidere som element i ovenstående vurdering, at kunder på de højere spændingsniveauer (A-høj, A-lav og B-høj) betaler en effektbetaling, som ifølge det anførte samtidig modsvares af en tilsvarende lavere tidsdifferentieret kWh-tarif.

Gennemsigtige vilkår

Det følger af elforsyningslovens § 6 d, at netvirksomhederne skal stille deres ydelser til rådighed for elforbrugerne på gennemsigtige vilkår.

Af lovbemærkningerne til bestemmelsen fremgår, at gennemsigtighedskravet har til formål at sikre slutbrugerne adgang til oplysninger om forudsætningerne for de kollektive elforsyningsvirksomheders (netvirksomhedernes) tarifiering.

Forsyningstilsynet vurderer, at ydelsen vil blive stillet til rådighed på en sådan måde, at kriteriet om at det skal stilles til rådighed på gennemsigtige vilkår, er opfyldt.

Forsyningstilsynet har i den forbindelse lagt vægt på, at Tarifmodel 3.0 i form af principnotat inklusiv bilag vil være offentlig tilgængelig på såvel Dansk Energis hjemmeside som Forsyningstilsynets hjemmeside i forbindelse med offentliggørelsen af nærværende tilkendegivelse. Desuden vil Forsyningstilsynets afgørelser, der godkender netvirksomheders tarifieringsmetoder, der følger Tarifmodel 3.0, også blive offentligt tilgængelig på Forsyningstilsynet hjemmeside med henvisning til Tarifmodel 3.0. Endelig skal netvirksomhederne offentliggøre sine godkendte metoder for tarifiering. Herved vil slutbrugerne få adgang til oplysninger om forudsætninger for netvirksomhedernes prisfastsættelse, jf. § 6 d.

Elmarkedsforordning

Elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 7, 3. pkt., giver mulighed for, at der kan anvendes tidsdifferentierede tarifer, hvor det er hensigtsmæssigt, til at afspejle anvendelsen af nettet for slutkunden på en gennemsigtig, omkostningseffektiv og forudsigelig måde. Anvendelsen af tidsdifferentieret tarifiering var også hjemlet i den

tidligere bestemmelse i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 2. pkt., som blev ophævet i forbindelse med elmarkedsforordningens indførelse, da der var tale om dobbeltregulering, jf. ovenfor i afsnittet "retsgrundlag".

Forsyningstilsynet vurderer på baggrund af de hidtidige erfaringer med tidsdifferentierede tariffer efter Tarifmodel 2.0, der er vurderet efter den dagældende elforsyningslovs § 73, stk. 1, 2. pkt., at det vil være hensigtsmæssigt fortsat at anvende tidsdifferentierede tariffer.

Ligeledes finder Forsyningstilsynet, at tidsdifferentiering som element i Tarifmodel 3.0 også harmonerer med de hensyn, som opstilles i ACER rapporten, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 9. I rapporten pkt. 57 lægges der blandt andet vægt på, at tidsdifferentierede tariffer er vigtigere end hidtil grundet eksempelvis et øget brug af varmepumper og elbiler. På denne baggrund finder Forsyningstilsynet, at tidsdifferentierede tariffer er med til at imødekomme dette øgede forbrug ved blandt andet at have inddelt forbruget ud fra afhængige belastningsprofiler for de forskellige kundekategorier.

Dansk Energi oplyser desuden, at formålet med at sende efficiente prissignaler baseres på nettets omkostninger, og at tarifferne derfor i en periode godt kan være ud af fase med elprisen, men at elprisen og tarifferne generelt harmonerer. Dansk Energi påpeger samtidig, at der er blevet etableret et formelt tarifsamarbejde mellem Dansk Energi og Energinet med henblik på at sikre en udvikling af prissignaler på både distributionsniveau og transmissionsniveau. Forsyningstilsynet finder, at der herved på hensigtsmæssig vis er taget højde for samspillet med andre prissignaler.

Det er endvidere Forsyningstilsynets vurdering, at tidsdifferentiering er omkostningsægte, idet tarifieringen tager udgangspunkt i de enkelte kundekategorier, hvorefter kundens forbrug indplaceres ud fra den relevante forbrugsprofil (C, B-lav, B-høj, A-lav og A-høj). Dermed tarifieres kunden ud fra ud fra kundens faktiske forbrug af nettet (forbrugsprofilerne).

Forsyningstilsynet finder på denne baggrund, at tidsdifferentiering samlet opfylder kriterierne i elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, og særligt stk. 7, således at tidsdifferentiering som metode anses for at afspejle omkostninger på en gennemsigtig, omkostningseffektiv og forudsigelig måde.

Opsummering

På baggrund af ovenstående vurderer Forsyningstilsynet, at den del af Tarifmodel 3.0, der angår tidsdifferentiering, holder sig indenfor rammerne af den metodefrihed for prisfastsættelse, der følger af kriterierne i elforsyningslovens § 73. Forsyningstilsynet er opmærksom på, at andre tekniske løsninger i forhold til tarifiering på sigt kan vise sig at være mere hensigtsmæssig.

Forsyningstilsynet finder på den baggrund, at tidsdifferentiering som standardløsning for tarifiering i Tarifmodel 3.0 for nu må anses for at være i overensstemmelse med elforsyningslovens bestemmelser om prisfastsættelse for netvirksomheder, jf. elforsyningslovens § 69, stk. 1, jf. § 73, stk. 1, og § 6 d, samt elmarkedsforordningens

artikel 18, og at en korrekt anvendelse af metoden derfor som udgangspunkt vil føre til tarifiering, der er i overensstemmelse med elforsyningslovens regler og elmarkedsforordningens artikel 18.

AD 3. EFFEKTBETALING FOR HØJSPÆNDINGSKUNDER

Effektbetaling er et nyt element til Tarifmodel 3.0 og udgøres af en fast årlig betaling pr. installation for højspændingskunderne (B-høj, A-lav og A-høj), herunder egenproducenter.

Om baggrunden for at indføre en effektbetaling, ud over hensynet til dimensioneringen af elnettet, anfører Dansk Energi, at højspændingskunder som gruppe typisk har en langt fladere forbrugskurve end lavspændingstilsluttede kunder, og at effektbetaling herved er en mere præcis betaling, idet den afspejler og differentierer højspændingskunderne faktiske effekttræk. På den måde vil højspændingskunder, herunder egenproducenter, blive pålagt en fast betaling for den kapacitet, som de får stillet til rådighed. Den faste betaling vil afhænge af kundens faktiske maksimale effektbehov.

Dansk Energi bemærker, at højspændingskunder på baggrund af et givent leveringsomfang ikke altid i praksis benytter nettet fuldt ud i praksis. Efter Dansk Energis opfattelse er effektbetalingen derfor en reduceret betaling, som med Tarifmodel 3.0 indføres for at afspejle en større omkostningsægtighed i forhold til tidligere.

Omkostningsægte tariffer og rimelige kriterier

Prisfastsættelsen skal ske efter rimelige kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til, jf. § 73, stk. 1, i elforsyningsloven. Ved køberkategorier tænkes på forskellige grupper af kunder defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget, jf. lovbemærkningerne til § 73, stk. 1, i elforsyningsloven.

I forbindelse med høringen over udkast til tilkendegivelse er blandt andet Landbrug og Fødevarer fremkommet med bemærkninger til effektbetaling. Af bemærkningerne fremgår blandt andet:

"Et andet nyt element i Tarifmodel 3.0 er effektbetaling, som er en fast årlig betaling pr. installation for højspændingskunderne. Effektbetaling afspejler hvor meget effekt, som kunden i praksis råder over. Det er i nogen grad uklart hvordan effektbetalingen kommer til at udligne meromkostningerne fra forbrugstariffen, hvor kunder på A- og B-niveau fremover vil dobbelttariferes i vintermånederne. Det fremgår endvidere ikke ud fra Tarifmodel 3.0, hvordan kunder på B-lav niveau vil subsidiere for at deres forbrugstarif tidsdifferentieres efter samme lastzoner som A- og B-høj kunder, da de ikke omfattes af effektbetalingen. For Landbrug & Fødevarer er sammensætningen af de såkaldte byggeklodser i Tarifmodel 3.0 derfor diskriminerende overfor kunder på B-lav niveau, da de umiddelbart kun har udsigt til en højere forbrugstarif. Landbrug & Fødevarer mangler i det hele taget at se nogle mere velfunderede konsekvensanalyser ved den forslåede tarifieringsmodel, som kan underbygge udsagnet om et uændret provenu inden for de respektive kundekategorier. Det står således ikke klart, hvorvidt sammensætningen af de enkelte elementer udgør en omkostningsægte tarifiering, da vi ikke har konkrete eksempler at holde udsagnet op imod. Det gælder også for kunder, der har et element

af egenproduktion, hvor det står uklart, hvorvidt effektbetalingen tager højde for perioder med stor andel egenproduktion.”

Forsyningstilsynet har forelagt Landbrug og Fødesvarers høringssvar for Dansk Energi, der har anført følgende hertil:

”Flere af høringssvarene fremfører, at rådighedstariffen de facto er en effektbetaling, og at der ved tarifiering efter såvel effektforbrug som egetforbrug (for egenproducenter med produktionsmåling) skulle ske en dobbeltbetaling. Dansk Energi henviser til vores bemærkninger af 23. marts 2021 for faglig gennemgang af rådighedstariffen og effektbetalingen isoleret set. Det er korrekt, at der er en sammenhæng mellem betaling for rådig kapacitet gennem effektbetalingen og egenproducenters rådighedstarif. Med den anmeldte model påbegynder netselskaberne en udvikling, hvor behovet for effekt får en større og mere direkte betydning for nogle kundes betalinger. Den udvikling forventes at fortsætte. Det bemærkes, at da andelen af netselskabernes omkostninger til drift, vedligehold og investering i elnettet, der opkræves over effektbetalingen er 25%, vurderes en omkostningsægte tarifiering af egenproducenter fortsat at nødvendiggøre rådighedstarifiering. Rådighedstarifieringen for A-høj, A-lav og B-høj-kunder er nedjusteret for at modsvare effektbetalingens indførelse.”

I forbindelse med både høring over den anmeldte branchevejledning samt høringen over Forsyningstilsynets udkast til tilkendegivelse, er Dansk Fjernvarme fremkommet med nogle kritiske bemærkninger om effektbetaling. Af bemærkningerne fremgår blandt andet:

”At effektbetalingen modsvares af lavere kWh-tarif vedrører, at omkostninger ikke må opkrævesto gange, og dette er Dansk Fjernvarme enig i. At en fast effektbetaling umiddelbart afspejler de faste omkostninger ved den effekt, som disse kunder i praksis råder over, vurderer Dansk Fjernvarme imidlertid ikke er korrekt. I anmeldelsen af Tarifmodel 3.0 anfører Dansk Energi, at hver af de store kundegrupperes samlede effektbetaling svarer til 25 pct. af netomkostningerne (drift, vedligehold, afskrivninger og forrentning) på de spændingsniveauer, kunderne benytter. Forsyningstilsynet bør i tilkendegivelsen forholde sig til, hvorvidt den anmeldte effektbetaling på 25 pct. af netomkostningerne reelt afspejler de faste omkostninger ved den effekt, som disse kunder i praksis råder over, eller om procentgrænsen skal være højere for at overholde lovens kriterier om omkostningsægtighed og rimelighed.”

Forsyningstilsynet har forespurgt Dansk Energi generelt angående effektbetaling, herunder vægtningen med 25 pct. effekt og 75 pct. energi for de drifts- og afskrivningsposter der knytter sig til den fysiske infrastruktur, der har anført følgende hertil:

”Hvor stor en andel af omkostningerne til infrastrukturen, der bør knyttes til en effektbetaling kan ikke fastlægges præcist på nuværende tidspunkt. Det vil i øvrigt afhænge ikke bare af elnettets nuværende tilstand, men skal også tage højde for, at elsystemet er under hastig udvikling.

[...]

Vi har derfor ud fra en helhedsvurdering sat niveauet til 25 %. Niveauet på 25% af gennemsnitskundens betaling indhentet ved effektbetaling, svarer til det man ser i sammenlignelige lande. EU-kommissionen fik i 2015 lavet rapporten ”Study on tariff design for distribution systems”. Her undersøgte konsulenterne blandt andet specifikt, hvordan fordelingen mellem effekt/fast betaling og energi var i forskellige landes tarifiering af, hvad der er sammenligneligt med en A_{lav}-kunde i Danmark. Af de 19 medtagede EU-lande tariferede kun Cypern og Rumænien deres større kunder efter energitræk. I den anden ende af spektret tariferede både Portugal og Italien den samme kundekategori 83% ved effekt/fast betaling og kun 17% efter energitræk.

Generelt er der i de fleste nordeuropæiske lande en balance mellem en effekt- og energibetaling, på samme måde som vi lægger op til i tarifmodel 3.0. Storbritannien og Frankrig har eksempelvis

en effektbetaling/fast betaling på omtrent 25% for denne type kunder, mens både Sverige, Tyskland og Holland ligger i omegnen af 50%. Den gennemsnitlige effektbetaling blandt de 19 lande udgjorde i denne analyse 42%. – Selvom der kan være nationale forskelle, virker det som en fornuftig hypotese, at Danmark bør placere sig på niveau med vores nabolande.

Dansk Energi har samlet set vurderet det rimeligt at indføre en effektbetaling på 25 %. De internationale erfaringer peger umiddelbart på dette ikke er et uhørt niveau. Ved andelen på 25 % effektbetaling for højspændingskunder bliver tariferingen mere omkostningsægte, samtidig med at vi iagttager et forsigtighedsprincip. Introduktionen af effektbetaling er en væsentlig ændring af den historiske betalingsmodel, og bør derfor ikke ske for hurtigt. Dansk Energi vurderer derfor, at en effektbetaling på 25 % er en rimelig sats. Dansk Energi har samtidigt valgt, jf. principnotatet for tarifmodel 3.0, afsnit 3.1 og 5.4, at fastsætte vægtningen indtil videre, med henblik på at genbesøge vægterne om 5 år, når der forventeligt er indhentet erfaringer og et stærkere datagrundlag, der kan benyttes til at udøve fordelingen på energi- og effektbetaling.”

Forsyningstilsynet vurderer, at en sådan metode, som også indeholder en opkrævning for højspændingskunder ved effektbetaling er mere retvisende end en fast kWh-tarif, idet en fast effektbetaling umiddelbart afspejler de faste omkostninger ved den effekt, som disse kunder i praksis råder over og er dermed udtryk for de omkostninger, som højspændingskunder giver anledning til ved træk af en given effekt fra nettet.

Samtidig finder Tilsynet det rimeligt, at effektbetalingen vil blive modsvaret af en tilsvarende lavere tidsdifferentieret kWh-tarif for højspændingskunder, der hermed tager højde for den ellers krydssubsidierende effekt, som effektbetalingen ellers ville kunne medføre i forhold til højspændingskunder.

Tilsynet vurderer på denne baggrund, at kunderne betaler de omkostninger, som de giver anledning til (omkostningsægte) og hertil må anses for at være rimelig.

Objektive kriterier

Effektbetalingen skal ske efter objektive kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til, jf. § 73, stk.1, i elforsyningsloven.

Dansk Energi har anmeldt en metode for effektbetalingen, som indebærer, at effektbetalingen for den enkelte kunde sker inden for et med tilslutningsbidraget fastsat leveringsomfang. Dette sker med udgangspunkt i de fysiske tilslutningsgrupper, der i forhold til effektbetaling er kategorierne B-høj, A-lav og A-høj.

Dansk Energi har endvidere fastsat nogle nedre grænser for mulig abonnementer på effekt samt størrelsen på effektblokke, som vil kunne købes fortløbende. Disse ses angivet i tabellen nedenfor:

Kundekategori	Lavest effektabonnement Effekt målt i kW	Effektblokke Effekt målt i kW
B-høj	100	100
A-lav	500	500
A-høj	1.000	1.000

Tabellen angiver det minimum, som kunderne vil skulle abonnere på i forhold til én effektblok. Herefter vil det være muligt for den enkelte kunde at tilkøbe yderligere effekt i blokke. Effektbetalingen baseres på samme omkostningskategorier, hvilket navnlig er knyttet til nettets drift. Derudover betales en reduceret rådighedstarif, der har til formål at sikre, at højspændingskunderne, herunder egenproducenterne, fortsat bidrager til at betale omkostningerne til det kollektive net.

I forbindelse med både høring over den anmeldte branchevejledning samt høringen over Forsyningstilsynets udkast til tilkendegivelse er Dansk Fjernvarme kommet med nogle kritiske bemærkninger om effektbetaling. Af bemærkningerne fremgår blandt andet:

"Der indføres en effektbetaling for større kunder på A og B-høj niveau, men det er ikke synliggjort, at de forbrugere som ikke betaler for effekt bidrager tilstrækkeligt til det samlede effektbehov.

[...]

Der opretholdes uændret tarifiering for egenproducenter og producenter, hvilket for egenproducenternes vedkommende på A og B niveau ikke er objektivt, da effektbetaling bør ophæve behovet for opkrævning af rådighedsbetaling." "Modellen forbedrer ikke vilkår for egenproducenter, idet den diskriminering, som giver anledning til overhovedet at opkræve rådighedsbetaling, opretholdes."

Forsyningstilsynet har forelagt Dansk Fjernvarmes bemærkninger for Dansk Energi, der har anført følgende hertil:

"Dansk Energi indfører med Tarifmodel 3.0 en model for effektbetaling. Såvel Tarifmodel 2.0 som Tarifmodel 3.0 indeholder desuden en rådighedstarif for egenproducenter, der kompenserer for, at omkostningerne knyttet til elnettets kapacitet og drift ikke reduceres som konsekvens af, at egenproducenter reducerer deres energiforbrug. Med indførelsen af effektbetalingen vil alle højspændingskunder, herunder egenproducenter, i højere grad betale for deres rådighed over kapacitet over en fast betaling, der afhænger af kundens faktiske maksimale effektbehov i givne situationer. Effektbetalingen baseres på de samme omkostningskategorier – navnlig de omkostninger, der er knyttet til selve nettet – som rådighedstariffen. Som konsekvens af, at en del af provenuet opkræves over en fast effektbetaling relateret til kundens forbrug, vil rådighedstariffen falde i samme forhold. Det vil sige, at når effektbetalingen udgør 25% af drifts- og kapacitetsomkostningerne, vil rådighedstariffens niveau ligeledes falde med 25%.

Eftersom omkostningerne knyttet til nettets drift ikke lægges 100% over på en fast betaling, er det stadig relevant med en reduceret rådighedstarif for at sikre et fair bidrag til det kollektive net fra disse kunder."

Ligeledes har DENFO kommet med nogle kritiske bemærkninger om effektbetaling. Af bemærkningerne fremgår blandt andet:

"Med den tarifstruktur introducerer en effektbetaling for kunder tilsluttet de højeste spændingsniveauer, som udgør en større semifast betaling knyttet til kundens individuelle effektbehov. En effektbetaling som kunderne allerede har betalt for i form af tilslutningsbidrag, som også omtales som belastningsrettigheder."

Forsyningstilsynet har forelagt DENFO's bemærkninger for Dansk Energi, der har anført følgende hertil:

"Der er ved introduktion af effektbetaling ikke spørgsmål om at dobbeltopkræve kunderne for effektbehovet, når de samtidig betaler tilslutningsbidrag. Som det fremgår af bilaget til principnotatet, er tilslutningsbidraget en "Adgangsbillet til nettet, som sikrer, at kunden ikke

bestiller for stort leveringsomfang og får adgang til det net, andre kunder har betalt for opbygning af". Tilslutningsbidraget er altså et udtryk for en adgangsbillet, der udgør en andel af en socialiseret, gennemsnitlig omkostning ved tilslutning af nye kunder. Der er ikke tale om en komplet betaling for den i al fremtid tilstedeværende kapacitet, hvilket i øvrigt ikke ville være hensigtsmæssigt, da omkostningerne til tilslutning til elnettet hurtigt ville blive uoverstigelige. Derfor lægges en del af betalingen på de løbende tariffer, der så også gør, at forbrugerne ikke ved reinvestering i nettet vil blive mødt med store ekstraopkrævninger."

Forsyningstilsynet vurderer, at den anmeldte metode med hensyn til effektbetaling er objektiv, idet der er klare kriterier for, hvilke omkostninger der henføres til hvilke effektblokke, og dermed hvilken belastning, som højspændingskunders forbrug måtte anses for at have af effekt på nettet.

Det er ligeledes Forsyningstilsynets vurdering, at disse kriterier er både objektive og målbare, og at de endvidere er relevante i forhold til at vurdere de enkelte kunders belastning af nettet.

Ikkediskriminerende kriterier

Prisfastsættelsen skal ske efter ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til, jf. § 73, stk. 1, i elforsyningsloven. Forsyningstilsynet vurderer, at kriterierne for at opkræve effektbetaling for højspændingskunder er ikkediskriminerende.

Forsyningstilsynet har i den forbindelse lagt vægt på, at alle højspændingskunder – eksisterende højspændingskunder såvel som nye højspændingskunder - vil blive opkrævet en effektbetaling, hvis kunderne opfylder betingelserne herfor.

Forsyningstilsynet har endvidere lagt vægt på, at der ved ikrafttræden af en effektbetaling for højspændingskunder alt andet lige sker en forskelsbehandling med hensyn til tarifiering mellem netvirksomhedens kunder. Det er i elforsyningslovens § 73, stk. 1, forudsat, at netvirksomheden kan opdele sine kunder i køberkategorier. Denne forskelsbehandling ligger også indbygget i Tarifmodel 2.0's køberkategorisering, hvor C-kunder betaler en højere tarif end B- og A-kunder. Forskelsbehandlingen er dog sagligt begrundet. Årsagen til, at for eksempel C-kunder generelt betaler en højere tarif end B- og A-kunder, er, at C-kunder giver anledning til højere omkostninger for netvirksomheden end B- og A-kunder, jf. det såkaldte vandfaldsprincip. En forskelsbehandling, der er sagligt og rimelig begrundet i omkostningsforhold, er efter Forsyningstilsynets opfattelse ikke udtryk for en diskrimination i strid med kriteriet i elforsyningslovens § 73, stk. 1, om, at prisfastsættelsen skal ske efter ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til.

Gennemsligtige vilkår

Det følger af elforsyningslovens § 6 d, at netvirksomhederne skal stille deres ydelser til rådighed for elforbrugerne på gennemsligtige vilkår.

Af lovbemærkningerne til bestemmelsen fremgår, at gennemsigtighedskravet har til formål at sikre slutbrugerne adgang til oplysninger om forudsætningerne for de kollektive elforsyningsvirksomheders (netvirksomhedernes) tarifiering.

Forsyningstilsynet vurderer, at ydelsen vil blive stillet til rådighed på en sådan måde, at kriteriet om, at det skal stilles til rådighed på gennemsigtige vilkår, er opfyldt. Forsyningstilsynet har i den forbindelse lagt vægt på, at Tarifmodel 3.0 i form af principnotat inklusiv bilag vil være offentlig tilgængelig på såvel Dansk Energis hjemmeside som Forsyningstilsynets hjemmeside i forbindelse med offentliggørelsen af nærværende tilkendegivelse. Desuden vil Forsyningstilsynets afgørelser, der godkender netvirksomheders tarifieringsmetoder, der følger Tarifmodel 3.0, også blive offentlig tilgængelig på Forsyningstilsynet hjemmeside med henvisning til Tarifmodel 3.0. Endelig skal netvirksomhederne offentliggøre sine godkendte metoder for tarifiering. Herved vil slutbrugerne få adgang til oplysninger om forudsætninger for netvirksomhedernes prisfastsættelse, jf. § 6 d.

Elmarkedsforordning

Elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter, ligesom elforsyningslovens § 73, stk. 1, bestemmelser om netvirksomhedernes prisfastsættelse for deres ydelser.

Forsyningstilsynet vurderer, at bestemmelsen i artikel 18, stk. 1, overordnet fastlægger et princip om, at tarifieringen skal være omkostningsægte. Dette kriterie følger også af elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt. Forsyningstilsynet finder derfor, at bestemmelsen i elmarkedsforordningens artikel 18 overordnet svarer til bestemmelsen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt. Forsyningstilsynet har ovenfor vurderet, at Tarifmodel 3.0's element om effektbetaling vil føre til en omkostningsægte tarifiering i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Ligeledes finder Forsyningstilsynet, at effektbetaling som element i Tarifmodel 3.0 også harmonerer med de hensyn, som opstilles i ACER rapporten, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 9. I rapporten pkt. 44 fremgår det blandt andet, at rapporten understøtter, at man introducerer kapacitetstariffer.

Forsyningstilsynet finder på denne baggrund, at elementet om effektbetaling også er i overensstemmelse med elmarkedsforordningens kriterie om omkostningsægtighed.

Det fremgår endvidere af bestemmelsen i artikel 18, stk. 1, at tarifferne skal være gennemsigtige og anvendes uden forskelsbehandling.

Forsyningstilsynet vurderer, at kriteriet om gennemsigtighed må fortolkes i overensstemmelse med elforsyningslovens § 6 d, jf. nærmere ovenfor. Forsyningstilsynet har ovenfor vurderet, at Tarifmodel 3.0's element om effektbetaling vil føre til en gennemsigtig tarifiering i overensstemmelse med elforsyningslovens § 6 d. Forsyningstilsynet finder på denne baggrund, at elementet om effektbetaling også er i overensstemmelse med elmarkedsforordningens kriterie om gennemsigtighed.

Forsyningstilsynet vurderer endvidere, at kriteriet i artikel 18, stk. 1, om, at tarifferne skal anvendes uden forskelsbehandling svarer til kriteriet om ikkediskrimination i

elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt. Forsyningstilsynet har ovenfor vurderet, at Tarifmodel 3.0's element om effektbetaling vil føre til en ikkediskriminerende tarifiering i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Forsyningstilsynet finder på denne baggrund, at elementet om effektbetaling også er i overensstemmelse med elmarkedsforordningens kriterie om, at tarifferne skal anvendes uden forskelsbehandling.

Opsummering

Forsyningstilsynet finder på baggrund af ovenstående, at elementet om effektbetaling i Tarifmodel 3.0 er i overensstemmelse med elforsyningslovens bestemmelser om prisfastsættelse for netvirksomheder, jf. elforsyningslovens § 69, stk. 1, jf. § 73, stk. 1, og § 6 d samt elmarkedsforordningens artikel 18, og at en korrekt anvendelse af metoden derfor som udgangspunkt vil føre til tarifiering, der er i overensstemmelse med elforsyningslovens regler og elmarkedsforordningens artikel 18.

AD 4. GENEREL OPDATERING AF ABONNEMENTER

Dansk Energi har i principnotatet, jf. side 4, anført, at det som følge af en række lovgivningsmæssige ændringer mv. har været nødvendigt med en generel opdatering af abonnementer. De foretagne opdateringer af abonnementer i Tarifmodel 3.0 er følgende:

- Ophør af sondringen mellem skabelonafregning og timeafregning.
- Allokering af forrentning af målerpakken til abonnementet.
- Konsolidering af abonnementer, hvor der ikke indregnes omkostninger til måleren.
- Energispareordningens ophør, bl.a. i sondringen mellem producenters og forbrugeres abonnementer.
- Enhedsabonnementer, som bruges både til flexafregnede og timeafregnede kunder i alle kundekategorier.
- Omkostninger knyttet til måleren betales over abonnementet. Med Tarifmodel 3.0 præciseres det, at der er tale om forrentning af målerens værdi.
- Vindmølleabonnementet er med Tarifmodel 3.0 blevet ændret til Producentabonnement. Præciseringen sker på baggrund af Nettilslutningsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 743 af 30. maj 2020), hvorefter visse produktionsanlæg har betalt måleren pr. regning – historisk solceller og vindmøller over visse kapacitetsgrænser. Da måleren for disse kunder er betalt, skal den ikke længere indgå i det såkaldte vindmølleabonnement. Producentabonnementet defineres som et abonnement, der *"uden bidrag til måler finder anvendelse for alle de produktionsanlæg, hvor kunden afholder måleromkostninger per regning. Dette er eksempelvis tilfældet for alle de anlæg, der er omfattet af den til enhver tid gældende nettilslutningsbekendtgørelse, samt for egenproducenter for hvem der over abonnementet ikke bidrager til måleromkostninger for så vidt angår produktionsmåler"*.

Forsyningstilsynet vurderer, at de ovenstående præciseringer af abonnemeter i Tarifmodel 3.0 harmonerer med ændringer i lovgivningen. Af denne grund vurderer tilsynet derfor, at de præciseringer som følger af ændringer i lovgivningen vil føre til priser i form af abonnemeter, der er i overensstemmelse med elforsyningslovens regler og elmarkedsforordningens artikel 18 om netvirksomhedernes prisfastsættelse.

AD 5. ØVRIGE ELEMENTER I FORHOLD TIL TARIFMODEL 2.0

Forsyningstilsynet vurderer, at der langt overvejende er sammenfald mellem reguleringen af netvirksomhedernes tariffer og metoder herfor i bestemmelserne i elforsyningslovens § 73, stk. 1, og § 6 d på den ene side, og bestemmelsen i elmarkedsforordningens artikel 18, på den anden side. Hovedbestemmelserne i begge reguleringer er, at tarifieringen skal være omkostningsægte.

Tarifmodel 3.0 bygger, som tidligere nævnt, på en række elementer, som videreføres stort set uændret fra Tarifmodel 2.0, som Energitilsynet tidligere har vurderet i forhold til elforsyningslovens bestemmelser, men ikke elmarkedsforordningens artikel 18, der i sin nuværende form først har fundet anvendelse siden den 1. januar 2020.

Forsyningstilsynet har dog overvejet, om der kunne være elementer i Tarifmodel 2.0, som videreføres i Tarifmodel 3.0, der ikke ville være i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18, hvorfor Forsyningstilsynet ikke ville kunne tage disse elementer til efterretning i medfør af elforsyningslovens § 73 b.

Forsyningstilsynet har efter denne gennemgang overordnet vurderet, at disse øvrige elementer også er i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18.

Forsyningstilsynet har ligeledes vurderet Energitilsynets tilkendegivelse af 23. juni 2015 om Tarifmodel 2.0, og finder i overensstemmelse med Energitilsynet, at elementerne i Tarifmodel 2.0 vil føre til fastsættelse af tariffer (priser), der er i overensstemmelse med elforsyningslovens regler om prisfastsættelse.

Dog har Forsyningstilsynet ved gennemgangen overvejet, om følgende elementer i Tarifmodel 2.0 fortsat kan tages til efterretning. Det drejer sig om:

1. Vandfaldsprincippet
2. Rådighedsbetaling og rådighedstarif

Forsyningstilsynets overvejelser fremgår nedenfor.

Ad. 1 Vandfaldsprincippet

Dansk Energi holder fast i vandfaldsprincippet, som det bærende element for Tarifmodel 3.0's udformning. Dermed fastholdes udgangspunktet i Tarifmodel 2.0, hvor baggrunden for vandfaldsprincippet er, at elektricitet som transporteres og forbruges i distributionsnettet primært flyder nedad i systemet. Det vil sige, at elektricitet, som en C-kunde aftager på 0,4 kV-niveau forudsættes at blive transporteret ned igennem 50-60 kV-nettet og herefter transformeres videre ned til 10 kV, som igen transporteres igennem 10 kV-elnettet. Herefter vil elektriciteten blive transformeret ned fra 10 kV til

0,4 kV, som så til sidst vil blive transporteret ud til slutkunden, der er tilsluttet i 0,4 kV-elnettet.

I forbindelse med både høring over den anmeldte branchevejledning samt høringen over Forsyningstilsynets udkast til tilkendegivelse, er Dansk Fjernvarme kommet med nogle kritiske bemærkninger om vandfaldsprincippet. Af bemærkningerne fremgår blandt andet:

"Dansk fjernvarme mener tiden for vandfaldsprincippet er udtjent og at et betalingssystem som beskrevet under generelt burde indføres. Det største problem som følge af vand-faldsprincippet er, at der kan være betydelig transport fra lokal produktion op i net systemet og eksport ud af net systemerne, som ikke bidrager til transportbetaling, hvilket medfører, at forbrugere må betale herfor uden at der leveres nogen ydelse. Det medfører både forvriddning, krydssubsidiering samt diskriminering af forbrugerne."

Forsyningstilsynet har forelagt Dansk Fjernvarmes bemærkninger for Dansk Energi, der har anført følgende hertil:

"Dansk Fjernvarme anfører i deres høringssvar, at vandfaldsprincippet ikke er retvisende i et moderne betalingssystem. Vandfaldsprincippet anfægtes hovedsagligt med baggrund i betydelig tilsluttet decentral produktionskapacitet, hvorved de indfødte energimængder angiveligt skulle flyde "op" i elnettet i betydeligt omfang. Konsekvensen af dette er, at vandfaldsprincippet som fordelingsnøgle reelt overvælter produktionsafledte omkostninger på forbrugerne. At vandfaldsprincippet ikke længere skulle være retvisende med reference til, at der er tilsluttet tilpas megen decentral produktionskapacitet til at "vende strømmen", er ikke et ukendt argument. Det er selvfølgelig korrekt, at der er tilsluttet store mængder produktionskapacitet i distributionsnettet, men det til trods er konklusionen om, at vandfaldsprincippet på den bag grund ikke længere skulle være retvisende, ingenlunde en konklusion, som Dansk Energi kan tilslutte sig.

Det forholder sig stadigvæk således, at omtrent halvdelen af elforbruget dækkes af produktion, der fødes ind på transmissionsniveau. Af den produktion, der fødes ind på distributions-niveau, er langt størstedelen tilsluttet på 50 kV-niveau eller direkte i en 50/10 kV-transformerstation, hvorfor produktionen givet fordelingen af forbruget i langt de fleste tilfælde vil flyde "ned" herfra. Produktion indfødte på lavspænding udgør en meget lille andel af forbruget på lavspænding og en endnu mindre andel af det totale elforbrug. Det er dermed ganske enkelt en så forsvindende lille del af det samlede forbrug, at der ikke vil være tale om størrelsesordener, der generelt forventes at kunne løbe længere "op" end til andre forbrugs-installationer på samme radial eller til nærmeste 10/0,4 kV-transformerstation.

Det centrale i vandfaldsprincippet er, at det reflekterer det behov for aktiver, som en given kundekategori har, og allokerer omkostningerne i forhold hertil. Med vandfaldsprincippet sikres det, at lavspændingskunder betaler et bidrag til alle spændingsniveauer. A- og B-kunder ejer egne aktiver og gør dermed ikke brug af netselskabets aktiver på underliggende spændingsniveauer. Med vandfaldsprincippet sikres det, at disse kunder ikke betaler for en service, de ikke får fra det kollektive net. Hvis argumentet holdt om, at der primært og i store mængder fødes ind på 0,4 kV, og at el flyder op, ville det i øvrigt betyde, at et fjernvarmewærk på eksempelvis 10 kV-spændingsniveau, der overgår til at blive elforbruger via varme-pumper, skal bidrage til finansiering af 0,4 kV-nettet, som repræsenterer hovedparten af eldistributionsnettets udgifter.

Den danske elforsyning står over for en fortsat udbygning af VE-produktion. Disse anlæg er i dag og forventeligt også fremadrettet i sådanne størrelsesordener, at de ligeledes vil tilsluttes på enten 50 kV direkte i en 50/10 kV-transformerstation eller endda i transmissionsnettet. Det må forventes, at disse VE-anlæg fortsætter med at vokse i størrelse (kapacitet), hvorved tendensen til "højere" tilslutning fortsætter.

Med det aktuelle forbrug, og i særdeleshed også med den forventede elektrificering af individuel transport og opvarmning særligt på lavspænding, vil det for størstedelen af energiforbrugets

vedkommende stadig gøre sig gældende, at strømmen flyder "oppefra og ned". Der er altså – overordnet set – ikke noget, der tilsiger, at vandfaldsprincippet for nuværende skulle være misvisende. Der kan være tale om meget lokale forhold, hvor der reelt kan være et produktionsoverløb, men generelt er der ikke noget i udviklingen af produktionskapaciteten, der tilsiger, at vandfaldsprincippet i den forudselige fremtid bliver misvisende, hvorfor Dansk Energi fastholder, at det fortsat er den mest omkostningsægte fordelingsnøgle for omkostningerne mellem spændingsniveauerne.

For så vidt angår overvæltningen af omkostninger på forbrugeren, ved det principielle i at strømmen kan løbe op i nettet, er Dansk Energi enige så langt, at producenter bør bidrage på omkostningsægte vis til de omkostninger, de giver anledning til. I den politiske klimaaftale af 22. juni 2020 fremgår det, at udligningsordningen, der hidtil har dækket omkostninger til nettilslutning, netforstærkning samt drift og vedligehold forbundet med tilslutning ved VE-anlæg, afskaffes fra år 2023 og frem. Midlerne herfra erstattes med indførelsen af (geografisk differentierede) tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer for producenter.

Det har for netselskaberne medført et behov for at gå i gang med at udarbejde en model for producentbetaling, der på omkostningsægte vis afspejler de omkostninger, som produktion giver anledning til. Der foreligger ikke en model for denne producentbetaling på nuværende tidspunkt. På det foreliggende analysegrundlag er der imidlertid ikke noget, der tyder på, at det generelt skulle være tilfældet, at produktionen (i overvejende grad) overstiger område-forbruget. Modellen for producentbetaling vil skulle forholde sig til de lokale situationer, hvor der kan være produktionsoverløb, men det er på baggrund af analysegrundlaget ikke Dansk Energis opfattelse, at produktionen i almindelighed belaster forbrugskunderne. Modellen for producentbetaling vil skulle forholde sig til de lokale situationer, hvor der er produktionsoverløb."

Ligeledes er Flow Elnet kommet med nogle kritiske bemærkninger om vandfaldsprincippet. Af bemærkningerne fremgår blandt andet:

"Udviklingen i produktion har betydet, at vandfaldsprincippet ikke længere kan opfattes som omkostningsægte. Vi foreslår derfor, at der igangsættes et arbejde med at nytænke omkostningsfordelingen spændingsniveauerne imellem."

Forsyningstilsynet har forelagt Flow Elnets bemærkninger for Dansk Energi, der har anført følgende hertil:

"Herudover ser FLOW Elnet hovedsagligt, at:

- 1) frekvensen på genbesøget af tarifmodellen bør sættes højere end hver femte år af hensyn til udviklingshastigheden i energisektoren.
- 2) vandfaldsprincippet ikke længere kan anvendes som en omkostningsægte fordelingsnøgle for omkostningerne mellem spændingsniveauerne.
[...]

Ad 2.

Dansk Energi henviser til Ad 1 under bemærkningerne til Dansk Fjernvarmes høringsvar om samme emne."

Ligeledes er Bjarne Olsen (privatperson) kommet med nogle kritiske bemærkninger om vandfaldsprincippet. Af bemærkningerne fremgår blandt andet:

"Vandfaldsprincippet har aftjent sin værnepligt, ved det at langt over halvdelen af el produceres decentralt. Det forhindrer også implementering af nye EU direktiver som, Clean Energy Package, samt Energy Society. Det skal gøres billigst at produktion og forbrug ligger tæt på hinanden."

Forsyningstilsynet har forelagt Bjarne Olsens bemærkninger for Dansk Energi, der har anført følgende hertil:

"Dansk Energi henviser til Ad 1 under bemærkningerne til Dansk Fjernvarmes høringssvar om samme emne."

Forsyningstilsynet har overvejet de kritiske høringssvar, men vurderer, at vandfaldsprincippet fortsat er aktuelt og i overensstemmelse med kriterierne ikke-diskriminerende, rimelig og objektiv i elforsyningslovens § 73 og kriteriet om gennemsigtighed i elforsyningslovens § 6 d samt artikel 18 i elmarkedsforordningen.

Forsyningstilsynet har i den forbindelse lagt vægt på, at det stadigvæk forholder sig således, at omtrent halvdelen af elforbruget dækkes af produktion, der fødes ind på transmissionsniveau og således distribueres ned gennem distributionsnettet og de forskellige spændingsniveauer. Forsyningstilsynet er hertil opmærksomme på udviklingen i produktionen af elektricitet fra decentrale, vedvarende anlæg, der indføres i distributionsnettet. Forsyningstilsynet finder dog, at vandfaldsprincippet i Tarifmodel 3.0's konkrete udformning med den fortsatte opdeling i eksisterende køberkategorier og i den nuværende situation giver det mest retvisende tarifiering, idet vandfaldsprincippet blandt andet indebærer, at omkostninger til de overliggende net ikke skævrider tidsdifferentieringen på 0,4 kV-nettet. Forsyningstilsynet har herved lagt til grund, at størstedelen af den decentrale elproduktion, der indføres i distributionsnettet, indføres på højere spændingsniveauer (50-60 kW), mens mængden af decentral elproduktion på lavspænding (f.eks. 0,4 kW) fra for eksempel solcelleanlæg udgør en meget lille del af den samlede elektricitet, der indføres i distributionsnettet.

Det er derfor efter en samlet vurdering Forsyningstilsynets opfattelse, at vandfaldsprincippet typeforudsætning i den nuværende situation om, at produktionen "flyder" ned gennem spændingsniveauerne fortsat er den mest udprægede og retvisende forudsætning for en tarifieringsmodel.

Ad 2. Rådighedsbetaling og rådighedstarif

I forbindelse med både høring over den anmeldte branchevejledning samt høringen over Forsyningstilsynets udkast til tilkendegivelse er EC Power er kommet med nogle bemærkninger om rådighedsbetalingen for egenproducenter. Af bemærkningerne fremgår blandt andet:

"Vi kan konstatere, at rådighedsbetalingen for kraftvarmeanlæg over 11 kWe består. Rådighedsbetalingen for små kraftvarmeanlæg er enestående i EU. Vi har over 10.000 anlæg i drift i EU – og har aldrig set noget lignende! (I Tyskland kan anlæggene f.eks. modtage betaling for sparede netomkostninger)

[...]

Rådighedsbetaling for små kraftvarmeanlæg er aldrig blevet taget til efterretning af tilsynet. Det er alene rådighedsbetaling for solceller der i sin tid blev taget til efterretning. Rådighedsbetalingen for solceller blev accepteret fordi solcellerne ikke producere strøm juleaften, hvor der er mest brug for strømmen. Men dette argument har intet med små kraftvarmeanlæg at gøre."

Forsyningstilsynet bemærker hertil, at Dansk Energi den 11. december 2014 anmeldte en tarifieringsmetode for egenproducenter uden produktionsmåling (kunder med

installationstilsluttede solcelleanlæg, hustandsvindmøller og øvrige anlæg såsom mikrokraftvarmeanlæg). Dette blev anmeldt som et tillæg til Tarifmodel 2.0 og blev sammen med det øvrige indhold i Tarifmodel 2.0, taget til efterretning af det daværende Energitilsyn (nu Forsyningstilsynet) den 23. juni 2015. Tilsynet tog tariferingsmetoden op til fornyet vurdering den 21. juni 2017, hvor det blev fastholdt, at rådighedsbetalingen for egenproducenter uden produktionsmåling fortsat var forenelig med kravene i elforsyningsloven.

Forsyningstilsynet har i forbindelse med stillingtagen til Tarifmodel 3.0 genovervejet beregningsgrundlaget for rådighedsbetalingen, herunder samtidighedsfaktoren der er fastsat på baggrund af analyseret egetforbrug i solcelleanlæg baseret på produktionsdata fra 2 solcelleanlæg på 5 kW, og som er kombineret med forbrugsdata fra 1.385 parcelhuse. Dansk Energi har den 13. oktober 2021 til Forsyningstilsynet oplyst, at det fortsat er solcelleanlæg, som udgør majoriteten af alle anlæg uden produktionsmåling. Dette understøttes yderligere af data, som Dansk Energi har indhentet fra datahubben igennem Energinet. Det fremgår således af Stamdataregistret, at små solcelleanlæg udgør 99 procent af de små produktionsanlæg på ≤ 6 kW. Herudover ses en lille andel bestå af vindmølleanlæg og anden produktionsform. Det er derfor Forsyningstilsynet vurdering, at der fortsat kan tages udgangspunkt i beregningsgrundlaget for rådighedsbetaling, fordi solcelleanlæg i overvejende grad stadig udgør antallet af små produktionsanlæg.

Dansk Energi har ved mail af den 16. november 2021 oplyst følgende angående andelen af solcelleanlæg for alle anlæg uden produktionsmåling:

”

Installeret effekt	Samlet antal	Solceller	Vindmøller	Øvrige anlæg	Solceller (akk. Andel)
>0-2,999 kW	19.329	19.296	17	16	17%
3-3,999 kW	14.425	14.396	5	24	30%
4-4,999 kW	10.360	10.337	10	13	39%
5-5,999 kW	10.644	10.628	3	13	49%
=6 kW	49.227	49.164	20	43	93%
>6-11 kW	3.862	2.589	1.264	9	95%
>11-25 kW	2.375	2.160	215		97%
>25-30 kW	389	389			98%
>30-40 kW	486	486			98%
>40-50 kW	541	541			99%
I alt	111.638	109.986	1.534	118	99%

”

Forsyningstilsynet er hertil opmærksom på, at selvom solcelleanlæg uden produktionsmåling fortsat udgør størstedelen af alle anlæg uden produktionsmåling, så

kan dette ændre sig med tiden, hvorfor Forsyningstilsynet også vurderer, at der bør være fokus på dette ved næste revision af Tarifmodel 3.0. Det er dog Forsyningstilsynets vurdering, at beregningsgrundlaget, herunder samtidighedsfaktoren for rådighedsbetalingen i den nuværende situation, giver den mest retvisende betaling for alle anlæg uden produktionsmåling.

For så vidt angår egenproducenter med produktionsmåling, så henviser Forsyningstilsynet til tilkendegivelsen af den 23. juni 2015, hvori Energitilsynet også har vurderet, at rådighedstariffen for egenproducenter ligeledes er forenelighed med kravene i elforsyningsloven. Det daværende Energitilsyn har således tidligere taget stilling til rådighedsbetalingen for egenproducenter.

EC Power fastholder i sit høringsvar af den 1. december 2021 fortsat sit ovenstående synspunkt i forhold til, at rådighedsbetalingen og rådighedstariffen, som Dansk Energi anmeldte den 11. december 2014, alene er rettet imod solceller samt at rådighedsbetalingen både gjaldt producenter med og uden produktionsmåler.

Forsyningstilsynet har noteret sig indholdet af EC Powers seneste høringsvar, men vurderer på baggrund af ovenstående, at der fortsat foreligger den fornødne godkendelse til blandt andet at overføre rådighedsbetaling/tarif på mikrokræftvarmeanlæg.

I forbindelse med høringerne, har Forsyningstilsynet modtaget flere høringsvar, der blandt andet vedrører spørgsmålet om hjemmel til opsætning af produktionsmåler hos egenproducenter som følge af udfasning af PSO.

Better Energy er eksempelvis kommet med bemærkninger om rådighedstariffen for egenproducenter. Af Better Energys bemærkninger fremgår blandt andet:

"Better Energy mener, at opkrævning af en rådighedstarif for egenproducenter skal fjernes fra Dansk Energis anmeldelse for at sikre overensstemmelse med Elforsyningsloven."

Forsyningstilsynet har forelagt Better Energys bemærkninger for Dansk Energi, der har anført følgende hertil:

"Dansk Energi noterer sig Better Energys indvendinger mod netselskabernes rådighedstarif. Denne rådighedstarif betales af kunder med produktionskapacitet tilsluttet i egen forbrugsinstallation."

Dansk Energi er bekendt med formuleringen i Energinets Markedsforskrift D1 samt de tilhørende retningslinjer for udførelse af målinger til brug for nettoafregning, hvoraf det fremgår, at formålet med målingerne fra den såkaldte PSO-måler (produktionsmåleren) er til brug for den reducerede PSO-afgift for egenproduktionen."

[...]

Det bør i forbindelse med Energinets markedsforskrift – og en opdatering heraf i særdeleshed – bemærkes, at en potentiel situation med markedsforskrifter, der ikke harmonerer med de gældende – og af Forsyningstilsynet godkendte – tariferingsmetoder ikke er holdbar. Med udsigt til at produktionsmålerne ikke længere kan forlanges opsat med henvisning til afregning af PSO-forhold, bør ordlyden i Energinets markedsforskrifter opdateres."

Da disse markedsforskrifter godkendes af Forsyningstilsynet, vil Dansk Energi opfordre Forsyningstilsynet til at medvirke til, at der etableres hjemmel til fortsat opsætning af produktionsmålere. Dansk Energi vil desuden i forlængelse af den aktuelle høringsproces rette

henvendelse til Energinet om opdatering af markedsforskrifterne for at sikre, at disse afspejler det fortsatte behov for produktionsmåling hos egenproducenter, der betaler rådighedstarif."

European Energy har anført følgende:

" Med PSO-ordningens udløb i 2022 udløber også kravet om etablering af den såkaldte PSO-måler. Netselskaberne har derfor ikke hjemmel til at afkræve måling af intern transport af elektricitet til tariferingsformål, jf. elforsyningslovens § 22, der fastslår, at netselskaberne skal måle den elektricitet, der leveres til elforbrugere eller aftages fra elproducenter inden for netvirksomhedens netområde,

At der ikke findes hjemmel til at opkræve rådighedstariffen bekræftes i et nyt svar på spørgsmål 35 til lovbehandlingen af L 53. Her svarer ministeren, at Energinet har "oplyst, at der ikke længere består en hjemmel eller et behov for at kræve måling af elektricitet, der ikke leveres til det kollektive elnet eller aftages inden for netselskabernes netområde" og at Energinet som følge af PSO-ordningens udfasning " vil skrive kravet om målinger, der anvendes direkte ved egenproduktion ud af deres forskrift. Herefter vil det ikke være muligt for netvirksomhederne at gennemføre de pågældende målinger".

De samme synspunkter ses også fremført af Brintbranchen, Eurowind Energ og Dansk Solkraft. Forsyningstilsynet har forelagt disse bemærkninger om den manglende hjemmel til opsætning af produktionsmåler for egenproducenter for Dansk Energi, der har anført følgende hertil:

"Flere af interessenterne omtaler, at der i fremtiden kan mangle hjemme til opsætning af "PSO-måler", altså produktionsmåler hos egenproducenter. Den såkaldte PSO-måler har været opsat hensyn til målinger til brug for nettoafregning. Med PSO-ordningens bortfald fra årsskiftet, påpeges det, at der ikke længere er hjemmel i Energinets forskrifter for netselskabernes krav om opsætning af PSO-måler af egenproducenters produktion. Produktionsmåling af egenproduktion er nødvendig for at kunne opgøre afregningsgrundlaget for rådighedstariffen.

Dansk Energi er – som angivet i vores bemærkninger af 23. marts 2021 – opmærksomme på forholdene vedrørende PSO-måleren. Dansk Energi har også rejst problemstillingen for Energistyrelsen med henblik på en afklaring af reglerne for måling efter PSOens ophør.

Dansk Energi er opmærksom på at en ændring af målingsgrænserne kan få betydning for præcist hvilke anlæg omfattes af rådighedstariffen. Målingen af egenproduktion og tarifiering af egetforbruget følger dog af et fortsat behov for en omkostningsægte tarifiering af egenproducenter. Dette afhænger ikke af hvorvidt produktionsmålingerne oprindeligt har været opsat af hensyn til PSOen.

En eventuel demontering af egenproducenters PSO-målere vil ikke medføre en reduktion af netselskabernes omkostninger. Dermed vil dette alt andet lige medføre en overvæltning af omkostninger på andre forbrugere. Hertil bør det noteres, produktionsmåling bidrager til såvel netselskabernes som samfundets indsigte i egenproducenterne's produktion.

Det bemærkes, at Dansk Energi af flere omgange har gjort Energistyrelsen opmærksom på behovet for produktionsmåling senest i Dansk Energis høringssvar til nettoafregningsbekendtgørelsen af 19. november 2021. Heraf fremgår ligeledes, at Dansk Energi anbefaler en tærskelværdi på 50 kW for produktionsmåling fremadrettet. Hvis denne grænse indføres, vil det betyde en lille justering af tarifmodel 2.0 og 3.0, idet kun anlæg over 50 kW vil blive pålagt rådighedstariffen. Det betyder at omtrent 75 anlæg der i dag omfattes af rådighedstariffen, i stedet vil blive omfattet af rådighedsbetalingen på 65 DKK p.a. Denne justering afventer dog endelig afklaring fra Energistyrelsen."

Forsyningstilsynet bemærker hertil, at Energistyrelsen siden høringen over udkastet til tilkendegivelsen har indført en overgangsbestemmelse pr. den 1. januar 2022 i nettoafregningsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 2657 af 28. december 2021), hvoraf det følger, at hjemlen til måling af egenproducentanlæg med en installeret

kapacitet under 50 kW bortfalder i nettoafregningsbekendtgørelsen, når slutregnskabet for offentlig forpligtelse er opgjort i 2. kvartal i 2022.

Forsyningstilsynet vælger på den baggrund at tidsbegrænse den del af Tarifmodel 3.0, som vedrører rådighedsbetaling og rådighedstarifering frem til udgangen af 2023. Dansk Energi opfordres at anmelde en ny metode for rådighedsbetaling og rådighedstarifering inden udgangen af september 2022.

I den mellemliggende periode (det vil sige fra efter den 1. juli 2022 og frem til udgangen af 2023) kan der være tale om, at rådighedstarifering og rådighedsbetaling for egenproducenter umiddelbart ikke opfylder kriteriet elforsyningslovens kriterie om omkostningsægte tarifering. Årsagen til at Forsyningstilsynet alligevel vælger at tage den del, der vedrører rådighedsbetaling og rådighedstarifering til efterretning i en tidsbegrænset periode efter den 1. juli 2022, er, at det, henset til det af Dansk Energi oplyste, kun har betydning for cirka 75 kunder, der efter den 1. juli 2022 vil overgå til rådighedsbetaling, og som for en periode vil blive tariferet lavere med rådighedsbetaling frem for rådighedstarifering. Den tarifmæssige effekt for de øvrige cirka 3,2 mio. kunder vil være marginal. Dansk Energi har til Forsyningstilsynet oplyst, at den tarifmæssige effekt for de øvrige kunder vil være i prislejet 28 øre/årligt (ekskl. moms).

Opsummering

Forsyningstilsynet har overvejet de kritiske høringssvar, men vurderer, at rådighedstariffen og rådighedsbetalingen for egenproducenter fortsat er aktuel og i overensstemmelse med kriterierne ikkediskriminerende, rimelig og objektiv i elforsyningslovens § 73 og kriteriet om gennemsigtighed i elforsyningslovens § 6 d samt artikel 18 i elmarkedsforordningen. Forsyningstilsynet tager derfor Tarifmodel 3.0 til efterretning, dog kun for en periode frem til udgangen af 2027, ligesom den del af tariferingsmodellen, der angår rådighedstarifering og rådighedsbetaling for egenproducenter, kun tages til efterretning for en perioden frem til udgangen af 2023, jf. elforsyningslovens § 73 b.

AD. 6. ØVRIGE BEMÆRKNINGER TIL TARIFMODEL 3.0

Forsyningstilsynet har i forbindelse med høringen over anmeldelsen af Tarifmodel 3.0 modtaget høringssvar, der ikke som sådan angår Tarifmodel 3.0, men andre forhold i relation til netvirksomhedernes fastsættelse af tariffer. Det drejer sig om følgende:

Fastsættelse af tariffer på lovniveau

De Frie Energiselskaber har foreslået, at netvirksomhedernes tariffer fastsættes ved lov og ikke af netvirksomhederne efter tariferingsmetoder godkendt af Forsyningstilsynet. De Frie Energiselskaber anfører:

"Fastsæt tariffer på lovsniveau – naturligvis med inddragelse af netselskaberne og andre interessenter på lige fod, med regulator/tilsyn for bordenden."

Forsyningstilsynet har forelagt De Frie Energiselskabers bemærkninger for Dansk Energi, der har anført følgende hertil:

"Som De Frie Energiselskaber gør opmærksom på i deres hørings svar, er der efter Elforsyningslovens § 73 b en arbejdsdeling mellem energibranchens organisationer (Dansk Energi) og Forsyningstilsynet. I denne konstellation udvikler og anmelder Dansk Energi metoder, som Forsyningstilsynet som kompetent part fører effektivt tilsyn med, hvormed de selvsagt sikrer selvsagt compliance i forhold til de relevante bestemmelser i lovgivningen. Metoder og modeller kan dermed ikke tages i brug efter for godt befindende.

Det er Dansk Energis opfattelse, at denne opdeling er en klar fordel for såvel netselskaberne som disse kunder. Som konsekvens heraf også for den grønne omstilling, da netselskaberne er i en position til hurtigere at kunne identificere nye tendenser, der kalder på justering af tarifieringsmetoderne.

Først og fremmest fungerer denne arbejdsdeling godt. Det ses bl.a. ved, at vi i Danmark eksempelvis har udviklet to tarifmodeller på under et årti, ligesom der er udviklet og indført fleksible tilslutningsprodukter. Det er med andre ord relativt store ændringer, der har kunnet gennemføres i Danmark, hvilket kun lader sig gøre, da branchen har de nødvendige handlemuligheder. Arbejdsdelingen sikrer altså, at branchen kan handle agilt og løbende udvikle metoder og produkter, der tager højde for og tilpasser sig udviklingen af kundernes behov og ønsker.

Dernæst er argumentet, som det fremføres, om Danmark som værende inddelt i 40 forskellige markeder, reelt upræcist og misforstået. De Frie Energiselskaber har som udgangspunkt ret i, at der i nogen udstrækning er principiel mulighed for at anvende tarifmodellen forskelligt fra netselskab til netselskab. Realiteten er imidlertid, at der med indførelsen af Tarifmodel 2.0 er sket en væsentlig ensretning af netselskabernes metoder, således at der i dag er en meget høj grad af harmonisering i tarifstrukturen, selvom selve tarifniveauerne varierer fra selskab til selskab. Harmoniseringen i tarifmodel 2.0, som nu videreføres, er delvist sket af hensyn til elhandlerne, som under engrosmodellen opkræver tarifferne fra slutkunderne. Denne harmonisering fortsætter desuden med den aktuelt anmeldte Tarifmodel 3.0."

Forsyningstilsynet bemærker hertil, at det følger af eldirektivets artikel 37, at den regulerende myndighed har følgende opgaver: a) at fastsætte eller godkende transmissions- eller distributionstariffer eller deres metoder i overensstemmelse med gennemsigtige kriterier. I dansk ret er artiklen implementeret således, at Forsyningstilsynet i medfør af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, skal godkende netvirksomhedens metoder til prisfastsættelse. Det er således ikke lovgiver, der kan fastsætte tariffer på lovniveau.

Løbende opdatering af Tarifmodel 3.0

Dansk Energi har i forbindelse med anmeldelsen af Tarifmodel 3.0 til Forsyningstilsynet oplyst, at Dansk Energi fremover forventer at opdatere tarifieringsmodellen med et fast interval på fem år. Dansk Energi henviser som begrundelse herfor, at der sker en kraftig udvikling i energisystemet i disse år, og for på den måde at sikre, at tarifieringen til enhver tid er tidssvarende.

Flow Elnet har heroverfor i forbindelse med høringen over anmeldelsen af Tarifmodel 3.0 anført følgende:

"Vi finder det rimeligt, at tarifmodeller med mellemrum skal efterses, men vi finder et fast interval på 5 år for unuanceret."

Forsyningstilsynet har forelagt Flow Elnets bemærkninger for Dansk Energi, der har anført følgende hertil:

"Dansk Energi er enig i præmissen om, at energisektoren er i en fase med hastig udvikling, hvad såvel de teknologiske muligheder som brugeradfærden angår. Dette må formodes ligeledes at gøre sig gældende i de næste mange år, eftersom klimaloven afstedkommer ambitiøse krav til elektrificering og sektorkobling.

Det er ikke desto mindre Dansk Energis vurdering, at opdateringsfrekvensen på fem år stadig er sat i et fornuftigt leje. Det skyldes dels, at der ligger omfattende arbejde eksempelvis til grund for udarbejdelse af såvel model for eksempelvis effektbetaling som for modellens tids-differentiering. Hvad vigtigere er, at intentionen med ændringerne samt tilføjelserne i Tarif-model 3.0 er at afspejle omkostningsdriverne og belastningsbilledet i nettet samt at ansøre til hensigtsmæssigt energi- og effektbrug.

Der vil løbende over årene opstå behov for ændringer af tarifieringens enkelte elementer, men kundernes behov for stabilitet har været et ønske fra interessenterne. Såfremt hele modellen, eller elementer heri, ændres for ofte, øger det reelt kompleksiteten for forbrugerne og risikoen forbundet med kundernes investeringer, hvilket risikerer at modvirke de ønskede vaneændringer. Stabilitet i tarifieringen er dermed en delforudsætning for medspil fra kunderne, da de ellers vil have svært ved at sætte lid til de gældende prissignaler og foretage investeringer og optimere adfærden herefter, hvilket er en central del af hensigten med modellen.

Det gør sig efter Dansk Energis opfattelse gældende for såvel tidsdifferentieringen som modellen for effektbetaling, der er de to helt centrale ændringer i tarifmodellen. Dertil skal ændringer af de forskellige elementer afspejle konstaterede behov herfor. Det forekommer ikke sandsynligt i en forudselig fremtid, at forbrugsmønstrene ændres så drastisk og så hurtigt, at det afstedkommer et behov for større opdateringsfrekvens. Det bemærkes i øvrigt, at fem år som opdateringsfrekvens svarer til reguleringsperioden, hvilket indikerer, at myndighederne i anden sammenhæng finder, at selskabernes omkostningsstrukturer og -drivere bør genbesøges med dette interval."

Dansk Fjernvarme er ligeledes kommet med bemærkninger angående, at en tidsperiode på kortere end de fem år, sagtes kan lade sig gøre i lyset af den hastige forandring på området.

Forsyningstilsynet vurderer, at opdateringsfrekvensen på fem år er et godt udgangspunkt i forhold til at tage Tarifmodel 3.0 op til fornyet vurdering, men at det er Dansk Energi som brancheorganisation, der selv vælger, hvornår man vil opdatere en branchevejledning, som udstedes i medfør af elforsyningslovens § 73 b.

Forsyningstilsynet bemærker hertil med hensyn til, hvor ofte en tarifieringsmodel bør opdateres, at ACER i sin rapport fra februar 2021 om bedste praksis for metoderne for distributionstariffer, der er udarbejdet i medfør af elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 9, anbefaler:

(19) For the reasons above, ACER recommends that:

- the length of the distribution tariff methodology period is at least 4 years, considering users' calls for stable tariff methodologies, the need for discussions and consultations before setting the methodology and the time needed to implement new tariff structures (the set methodology may be subject to revision before, due to rapid changes in the sector, if duly justified); and

Det fremgår, at ACER anbefaler, at netvirksomhedernes metoder for tarifiering bør have en varighed på minimum fire år.

Forsyningstilsynet skal tage behørigt hensyn til ACERs rapport om bedste praksis, når Forsyningstilsynet godkender netvirksomhedernes metoder for prisfastsættelse, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 10.

Erfaringsmæssigt følger netvirksomhederne som udgangspunkt Dansk Energis branchevejledning. Såfremt branchevejledningen opdateres hvert femte år, vil netvirksomhedernes tarifieringsmetoder således have en varighed på mere end fire år, som anbefalet af ACER.

Forsyningstilsynet vurderer derfor, at en opdateringsfrekvens på fem år som udgangspunkt er i overensstemmelse med ACERs anbefaling ovenfor. Herudover er det Forsyningstilsynets vurdering, at tilkendegivelsen med undtagelse af den del, der vedrører rådighedsbetaling og rådighedstarifiering for egenproducenter (tidsbegrænset frem til udgangen af 2023), skal tidsbegrænses til udgangen af 2027 med henblik på, at Dansk Energi får genbesøgt Tarifmodel 3.0 for at revurdere, om modellen fortsat er tidssvarende, og om den lever op til kravene i elforsyningslovens § 73 b. Dette med henblik på at der sørges for, at tarifieringen fortsat fører til en fastsættelse af tariffer (priser), der er i overensstemmelse med elforsyningslovens og elmarkedsforordningens regler om prisfastsættelse.

Tarifiering af Borgerenergifællesskaber, VE-fællesskaber, "Aktive kunder" og VE-producenter

Middelgrundens Vindmøllelaug, Bærebo og BL – Danmarks Almene Boliger har i forbindelse med høringen over anmeldelsen af Tarifmodel 3.0 anført følgende:

"Der er dog ét væsentligt punkt, hvor Tarifmodel 3.0 ikke afspejler den udvikling og de vilkår, der nu er gældende for reguleringen af den danske elsektor, som følge af de to nye EU-direktiver: Elmarkedsdirektivet og VE-direktivet, og dermed for implementeringen i Lov om Elforsyning hhv. Lov om VE-støtte. Det gælder tydeliggørelse af, at slutkunder i form af husholdninger, boligorganisationer, butikker, mindre erhvervsdrivende og kommunale institutioner kan gå sammen i fællesskaber, som producerer, deler, lagrer og sælger egenproduceret elektricitet. Her er det tydeligt, at Tarifmodel 3.0 er blevet udarbejdet før disse ny fællesskaber blev indført i den danske energiregulering. Reelt er der tale om tre nye typer af fællesskaber, som i direktiverne dog har fået fire betegnelser. Den første er navngivet 'Aktive kunder' og 'VE-egenproducenter', men er identiske, idet der her er tale om, at beboere i en ejendom uanset ejerform har ret til i fællesskab at etablere VE-anlæg og distribuere den producerede energi til eget forbrug hhv. sælger overskud til forsyningsnettet og dermed optræde samlet som én kunde i forhold til forsyningsnettet. De to andre - i forhold til den danske elsektor helt nye typer fællesskaber – kan begge optræde som én kunde i forhold til forsyningsnettet. De er navngivet 'Borgerenergifællesskaber' og 'VE-fællesskaber'. Disse fællesskaber er i direktiverne og i konsekvens heraf også i dansk lovgivning defineret forskelligt. Et 'VE-fællesskab' er defineret som værende 'lokalt' med krav om nærhed mellem parterne og de VE-anlæg, som de ejer eller kontrollerer – de opererer altså typisk med afstande mellem parterne på nogle få kilometer. Til forskel herfra er et 'Borgerenergifællesskab' ikke er nærmere afgrænset og dermed både kan være distribueret over større områder, evt. endda landsdækkende, eller være lokalt på linje med et 'VE-fællesskab.'"

Forsyningstilsynet har forelagt Middelgrundens Vindmøllelaug, Bærebo og BL – Danmarks Almene Boligers bemærkninger for Dansk Energi, der har anført følgende hertil:

"Dansk Energi noterer sig, at Tarifmodel 3.0 efter omtalte høringsparters opfattelse ikke tager højde for implementeringen af Elmarkedsdirektivet og VE-direktivet i dansk lovgivning. I

høringssvaret fremhæves spørgsmålet om en særlig tarifiering af Borgerenergifællesskaber, VE-fællesskaber, "Aktive kunder" og VE-egenproducenter.

Det er vigtigt for netselskaberne at kunne understøtte disse konstruktioner. Den nye tarifmodel rummer elementer, der belønner aflastning af nettet gennem bl.a. en kraftigere tidsdifferentiering. Det er dog korrekt, at Tarifmodel 3.0 ikke rummer en specifik tarifieringsgruppe for Borgerenergifællesskaber og tilsvarende.

Vi ser behovet for løbende at udvikle tarifieringen også i forlængelse af tarifmodel 3.0, og i lyset af igangværende analyser i regi af Energistyrelsen bl.a. omkring den værdi, Borgerenergifællesskaber kan have for nettet. Dansk Energi kvitterer for de input, der i høringssvaret gives til udformningen af en eventuel specifik tarifiering af borgerenergifællesskaber i fremtiden."

Forsyningstilsynet noterer sig Dansk Energis besvarelse og imødeser den løbende udvikling af Tarifmodel 3.0, som Dansk Energi tilkendegiver, at man vil foretage på dette punkt vedrørende borgerenergifællesskaber og VE-fællesskaber. En eventuel opdatering af Tarifmodel 3.0 på dette punkt – eller en eventuelt særskilt branchevejledning herom – bør ikke afvente den tidligere omtalte opdateringsfrekvens på fem år.

Forsyningstilsynet bemærker i øvrigt, at netvirksomhederne uanset Tarifmodel 3.0 skal udforme sine tarifieringsmetoder i overensstemmelse med gældende ret, herunder korrekt tarifiering af borgerenergifællesskaber og VE-fællesskaber, og skal anmeldes til Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 76, stk. 1, nr. 1. Forsyningstilsynet skal herefter godkende sådanne tarifieringsmetoder, jf. elforsyningslovens § 73 a, uanset at det ikke måtte fremgå af en branchevejledning udstedt i medfør af elforsyningslovens § 73 b.

VEJLEDNING

Forsyningstilsynet oplyser vejledende, at Forsyningstilsynet til enhver tid på eget initiativ eller i tilfælde af klage kan tage anvendelsen og indholdet af en branchevejledning op til vurdering efter elforsyningslovens bestemmelser.

Tarifmodel 3.0 erstatter ikke, at de enkelte netvirksomheder skal anmelde de metoder, som netvirksomhederne anvender til at beregne og fastsætte betingelser og vilkår, herunder priser, for deres ydelser til godkendelse hos Forsyningstilsynet, jf. § 73 a i elforsyningsloven og § 1, stk. 2, i metodebekendtgørelsen.

Netvirksomhederne kan enten anmelde egne, individuelle metoder, eller de kan basere sig på Tarifmodel 3.0. I begge tilfælde skal den af hver enkelt netvirksomhed valgte metode anmeldes til Forsyningstilsynet til godkendelse, jf. § 1, stk. 2 og § 4 i metodebekendtgørelsen.

Hvis netvirksomhedens metode for tarifiering afviger fra Tarifmodel 3.0, skal virksomhederne i deres anmeldelse specifikt redegøre for disse afvigelser, jf. § 4 i metodebekendtgørelsen.

Netvirksomhederne må ikke benytte en metode for prisfastsættelse, før den valgte metode er godkendt af Forsyningstilsynet.

BILAG

- Bilag 1: Dansk Energis anmeldelse af den 8. oktober 2020 som senest opdateret den 27. januar 2022 af Tarifmodel 3.0
- Bilag 2: Energitsynets tilkendegivelse af den 23. juni 2015 om Dansk Energis Tarifmodel 2.0
- Bilag 3: Høringssvar over Dansk Energis anmeldelse af Tarifmodel 3.0
- Bilag 4: Dansk Energis bemærkninger til høringssvarene indkommet efter høringen i perioden den 16. februar 2021 til den 8. marts 2021
- Bilag 5: Høringssvar over udkast til tilkendegivelse af Tarifmodel 3.0
- Bilag 6: Dansk Energis bemærkninger til høringssvarene indkommet efter høringen i perioden den 23. november 2021 til den 6. december 2021

Med venlig hilsen

Carsten Smidt
Direktør